

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE
FILMOVÁ A TELEVIZNÍ FAKULTA

Katedra scenáristiky a dramaturgie

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**ČESKÝ KRIMINÁLNÍ SERIÁL:
SCENÁRISTÉ**

Bc. Michaela Knébllová

Vedoucí práce: Mrg. Lucia Kajánková

Oponent práce:

Datum obhajoby: 10. 9. 2018

Přidělovaný akademický titul: BcA.

Praha, 2018

ACADEMY OF PERFORMING ARTS IN PRAGUE
FILM AND TV FACULTY

Screenwriting and script-editing department

BACHELOR THESIS

**CZECH CRIMINAL SERIES:
SCRIPTWRITERS**

Bc. Michaela Knéblová

Academic Advisor: Mrg. Lucia Kajánková

Opponent:

Defence Day: the 10th of September 2018

Assigned Academic Degree: BcA.

Prague, 2018

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

ČESKÝ KRIMINÁLNÍ SERIÁL: SCENÁRISTÉ

vypracovala samostatně pod odborným vedením vedoucího práce a s použitím uvedené literatury a pramenů.

Praha, dne

.....

Michaela Knéblová

Upozornění

Využití a společenské uplatnění výsledků diplomové práce, nebo jakékoliv nakládání s nimi je možné pouze na základě licenční smlouvy, tj. souhlasu autora a AMU v Praze.

ABSTRAKT

Tato práce se zabývá českým kriminálním seriálem se zaměřením na osobnost autora scénáře. Proto obsahuje přehled autorů scénářů veškeré československé a české tvorby v rámci žánru kriminálního seriálu od roku 1968 až do současnosti. Zároveň se zabývá současným televizním prostředím na poli seriálů – soustředí se na roky 2016 a 2017 a poskytuje přehled o seriálech, které ve zmíněných letech měly svou premiéru. Tyto seriály vytvářejí kontext pro zkoumané kriminální seriály, jejichž autory jsem oslovila pro účely poslední, praktické části. Ta se zabývá tím, za jakých podmínek současné české kriminální seriály vznikají.

ABSTRACT

The thesis deals with Czech crimi TV series and focuses on the personality of screenwriter. That's why it includes an overview of screenwriters of the entire Czech and Czechoslovak production within the genre of crimi-series from 1968 up until now. It also deals with the current situation in TV in the field of TV series – it focuses on the years of 2016 and 2017 and it provides an overview of the series that premiered at this time. These TV series create context for the crimi series in question, whose authors I addressed for the purposes of my last, practical part of the thesis. The practical part deals with the conditions, in which the current crimi TV series originate.

OBSAH

1. ÚVOD	9
2. KRIMINÁLNÍ SERIÁL	11
1.1 SERIÁL	11
1.2 KRIMINÁLNÍ ŽÁNŘ	11
1.2.1 <i>Kriminálka nebo detektivka?</i>	12
1.3 CO JE KRIMINÁLNÍ SERIÁL?	12
1.3.1 <i>Detektivní drama</i>	13
1.3.2 <i>Policejní drama</i>	13
1.3.3 <i>Soudní a právnícké drama</i>	13
1.3.4 <i>Špionážní drama</i>	13
1.3.5 <i>Gangsterské a mafiánské drama</i>	14
1.3.6 <i>Vězeňské drama</i>	14
3. PŘEHLED VÝVOJE ČESKÉHO KRIMINÁLNÍHO SERIÁLU	15
2.1 PODÍL ČESKÝCH KRIMINÁLNÍCH SERIÁLŮ NA VYSÍLÁNÍ	15
2.2 PŘEHLED TVORBY A JEJÍCH SCENÁŘISTŮ OD POČÁTKU DO ROKU 2015	17
2.2.1 <i>První české kriminální seriály</i>	17
2.2.2 <i>70. léta 20. století</i>	17
2.2.3 <i>80. léta 20. století</i>	18
2.2.4 <i>90. léta 20. století</i>	19
2.2.5 <i>Počátek 21. století (do roku 2010)</i>	20
2.2.6 <i>Léta 2010 – 2015</i>	21
4. PŘEHLED ČESKÉ SERIÁLOVÉ TVORBY V LETECH 2016 A 2017 SE ZAMĚŘENÍM NA KRIMINÁLNÍ SERIÁLY	25
4.1 ČESKÁ SERIÁLOVÁ TVORBA V ROCE 2016	25
4.1.1 <i>Leden</i>	26
4.1.2 <i>Únor</i>	26
4.1.3 <i>Březen</i>	27
4.1.4 <i>Duben</i>	28
4.1.5 <i>Květen</i>	28
4.1.6 <i>Červen</i>	28
4.1.7 <i>Červenec</i>	29
4.1.8 <i>Srpen</i>	29
4.1.9 <i>Září</i>	29
4.1.10 <i>Říjen</i>	30
4.1.11 <i>Listopad</i>	31
4.1.12 <i>Prosinec</i>	31

4.2 ČESKÁ SERIÁLOVÁ TVORBA V ROCE 2017	32
4.2.1 Leden	32
4.2.2 Únor	34
4.2.3 Březen	34
4.2.4 Duben	34
4.2.5 Květen	35
4.2.6 Červen	35
4.2.7 Červenec	35
4.2.8 Srpen	35
4.2.9 Září	36
4.2.10 Říjen	36
4.2.11 Listopad	36
4.2.12 Prosinec	37
4.3 ROK 2018	37
5. CHARAKTERISTIKA SOUČASNÝCH ČESKÝCH KRIMINÁLNÍCH SERIÁLŮ	39
5.1 ROZDĚLENÍ PODLE TYPU SERIALITY	39
5.1.1 Jeden případ pro celou sérii	39
5.1.2 Jeden případ na dva díly	40
5.1.3 Oddělené případy	41
5.3 CHARAKTERISTIKA VYBRANÝCH SERIÁLŮ	42
6. PRAKTICKÁ ČÁST: JAK SE PÍŠE SOUČASNÝ KRIMINÁLNÍ SERIÁL?	44
6.1 VÝZKUM	44
6.1.1 Konkurence, inspirace a divák	44
6.1.2 Samotné psaní	46
6.1.3 Jiná krimi	47
7. ZÁVĚR	49
8. SOUPIS POUŽITÝCH PRAMENŮ A LITERATURY	50
8.1 POUŽITÁ LITERATURA	50
8.2 INTERNETOVÉ ZDROJE	52

1. Úvod

Kriminální seriál, často také “krimiseriál”, zaznamenává v současnosti velkou oblibu televizních diváků, což vyplývá už jen z krátkého nahlédnutí do televizního programu. Kriminální žánr má dlouhou tradici a zvýšený zájem o přečiny proti společnosti, a především proti člověku, tu byl vždy. Kriminální seriál pak na tomto staví, jeho obliba v současné době ještě roste, a televize, které mezi sebou bojují o přízeň diváků, tak počet vysílaných krimiseriálů stále zvyšují. I pro velkou oblibu tuzemské tvorby tak vzniká množství nových českých seriálů, především právě kriminálních. A proto jsem při výběru vhodného vzorku přistoupila ke zkoumání právě této, ze současné české seriálové tvorby nejpočetnější, žánrové kategorie.

Jako studentku oboru scénáristiky a dramaturgie mě samozřejmě vždy zajímají u každého filmu či seriálu, který zhlédnu, osobnosti scenáristů a scenáristek. Jejich jména lze zpravidla snadno zjistit v titulcích, méně častěji už pak v novinových článcích nebo třeba upoutávkách. Osobnost scenáristy je z hlediska “přiznaných zásluh” stále trochu nedocenená. A právě proto je jedním z cílů této práce vytvořit přehled alespoň segmentu české tvorby a věnovat pozornost především tomu, kdo napsal scénář. Vznikne tak katalog, který od počátku až do nynějška představí všechny autory scénářů (a případně také jejich dramaturgy) českých kriminálních seriálů.

Důvodem mého zájmu o autory scénářů je často také obdiv k jejich tvorbě. Proto jsem se rozhodla směřovat v této práci ke zjištění toho, za jakých podmínek, okolností a především jak vlastně jejich scénáře vznikají. Pro své zkoumání jsem se zaměřila na současný český kriminální seriál – jako vzorek jsem vybrala seriály, které měly premiéru v roce 2016 nebo 2017. Pokud chceme uvažovat o tom, v jakém kontextu a prostředí se rodí nápady a náměty, které jsou začátkem vzniku scénáře, je zapotřebí podívat se na prostředí, pro něž jsou určeny. Z toho důvodu jsem se dále ve své práci věnovala veškeré české seriálové tvorbě ve vybraných letech a vytvořila jsem přehled všech českých seriálů, které měly v těchto letech premiéru. Protože ve své práci předpokládám, že právě na výsledném srovnání, na tom, kdy bude nasazen do vysílání, na vymezení se vůči konkurenci, může záviset vznik seriálu už v jeho počátku.

Pro potřeby této práce jsem také zkoumané seriály na základě vlastní kategorizace rozdělila do několika skupin, které jsem se pokusila stručně charakterizovat. V jedné z kapitol také vymezuji zkoumané seriály jako celek.

Abych zjistila, zda i tvůrci samotní uvažují cíleně o tom, pro jaké prostředí bude seriál natočený na základě jejich scénáře vznikat, a nejen to, rozhodla jsem se přistoupit k dotazování tvůrců. Další část mojí práce se tak věnuje tomu, jak scénáře českých kriminálních seriálů vznikají. Bohužel jsem k dotazování přistoupila v nešťastném období letních prázdnin, kdy mnozí z potenciálních respondentů věnovali svůj čas buďto dovolené nebo naopak intenzivní práci, a podařilo se mi získat méně odpovědí, než jsem doufala. Přesto jsem na jejich základě dospěla k určitým výsledkům, které jsou také součástí mé práce. V práci na tomto tématu pak plánuji pokračovat ve svém dalším studiu.

2. Kriminální seriál

1.1 Seriál

Podle Encyklopedie literárních žánrů je seriál obecně definován jako “*dramatické dílo populárního zaměření prezentující rozvětvený příběh na pokračování*”¹. Kokeš ve své knize *Světy na pokračování*² nenabízí jednoduchou definici seriálu. Nicméně jako seriály označuje taková díla, která “*fikčně vyprávějí na pokračování*”.³

Ve svém článku *Fikční světy (kriminálního) televizního seriálu*⁴ pak nabízí obsáhlejší definici, kterou si dovoluji celou ocitovat:

“Seriálem rozumím televizní dílo složené z většího počtu fikčních epizod (tedy více než jedné), které mají společné znaky (nezávisle na tom, jestli na sebe navazují, nebo se varíují) a jejich součet tvoří celek seriálu. Přitom každá z nich zase představuje celek složený z částí. A tyto části na sebe mohou, ale nemusí navazovat v jiných epizodách. Z analýzy jednotlivé epizody nezískám představu o seriálovém celku. Analýza celku ale zase vypoví jen málo o organizaci jednotlivých epizod. Zároveň celý proces aktualizuje kognitivní aktivita diváka, který využívá jak znalosti epizod, tak jejich vzájemných vztahů a vztahů k celku. A to do určité míry nezávisle na tom, zda si fikční konatelé nebo jejich svět “pamatují”, co se v seriálu stalo dříve.”⁵

1.2 Kriminální žánr

V původním významu se kriminální literatura (protože o literatuře můžeme logicky hovořit dříve než o filmu či seriálu) věnovala zločinu “z hlediska jeho psychologické motivace a provedení, jakož i odhalení a odsouzení zločince,

¹ MOCNÁ, 2004, str. 645

² KOKEŠ, 2016

³ KOKEŠ, 2016, str. 16

⁴ KOKEŠ, 2009, str. 5

⁵ Tamtéž.

opírajíce se přitom o materiály skutečných kriminálních případů a soudních procesů; kriminální literatura tak představuje svého druhu retrospektivní kriminální reportáž nebo psychologickou studii.”⁶

1.2.1 Kriminálka nebo detektivka?

Častým formálním problémem v běžné komunikaci o kriminálním žánru v literatuře i filmu bývá rozlišení mezi kriminálkou a detektivkou. Definic, které se tomuto věnují nalezneme mnoho, nicméně to základní a nejpodstatnější je, že detektivku lze vnímat jako specifický druh, snad by nebylo urážkou říci subžánr, kriminálního žánru, případně literatury či kinematografie o zločinu. Protože zatímco (především současná) díla kriminálního žánru se často věnují psychologickému pozadí zločinu, zasahují do žánrů jiných, přicházejí s originálními přístupy a dalece překračují pravidla detektivního žánru, je to právě dodržení určitých pravidel, které činí detektivku detektivkou. Aneb jak píše Josef Škvorecký v předmluvě ke svým *Nápadům čtenáře detektivek*:

“Neboť detektivka – podle mě – je hra, hra s poměrně přesnými pravidly, a to je její podstata a hlavní rys. Láká především ty autory, kteří nejsou dost dobrými pozorovateli života, aby mohli psát “vážné” romány, ale mají zas příliš sebekritiky, příliš dobrého odhadu vlastních sil, aby psali “vážné” literární břečky. Nebo chcete-li, je detektivka – jak říká Jan Zábřana – pohádka pro dospělé; tedy rovněž jistá forma literární hry, kde král nemůže Honzovi dát ani více ani méně úkolů než tři, kde Hloupý Honza vždy potře zlé síly, byť by měly sedm dračích hlav, a mají-li tam králové, princezny, ježibaby a čarodějníci nějakou psychologii, pak ta psychologie ani čtenáře nezajímá.”⁷

1.3 Co je kriminální seriál?

Podle Jiřího Kordy lze kriminální televizní žánr, resp. Korda uvažuje spíše o “kriminální fikci”, charakterizovat jako *“typ příběhů tematizujících všechny*

⁶ VLAŠÍN, 1984, str. 188

⁷ ŠKVORECKÝ, 1998, str. 8

*uvažované fáze páchání a trestání zločinu, přičemž centrální postavy vyprávění a jejich dominující akce (v sériové televizní formě tedy cyklicky se opakující) jsou motivovány zločinem.*⁸ V rámci toho rozděluje Korda několik subžánrů:

1.3.1 Detektivní drama

Tato kategorizace vychází především z typu hlavního protagonisty. V detektivním dramatu je tedy nejdůležitější, že hlavní postavou je zde detektiv, vyšetřovatel, který ovšem není navázán na policejní struktury, jedná sám či případně podle typu tohoto subžánru například s pomocníkem.⁹ I detektivní drama rozděluje Korda do několika dalších skupin.

1.3.2 Policejní drama

*“Hlavními protagonisty příběhů spadajících do této kategorie jsou policisté či postavy, které pracují na základě vázaného kontraktu s policií.”*¹⁰ Může se jednat jak o uniformované policisty, tak o neuniformované detektivy, nebo například o experty u policie zaměstnané.

1.3.3 Soudní a právnícké drama

Korda narozdíl od některých jiných typologií zahrnuje mezi subžánry kriminálního žánru i soudní a právnícké drama, tedy to, v němž jsou hlavními aktéry pracovníci justice, například obhájci nebo soudci.¹¹

1.3.4 Špionážní drama

*“Špionážní drama řadíme do oblasti kriminální fikce pro příbuznost jeho znaků s ostatními typickými subžánry.(...)Stejně jako v detektivní formuli se ale jedná o proces hledání informace, která potvrdí logický konstrukt (verzi) o konspiraci, infiltraci či jiném špionážním aktu.”*¹² Hlavním hrdinou je špión a namísto zločinu jde o odhalení nějaké *“utajované aktivity”*.

⁸ KORDA, 2011, str. 48

⁹ KORDA, 2011, str. 50

¹⁰ KORDA, 2011, str. 54

¹¹ KORDA, 2011, str. 61

¹² KORDA, 2011, str. 63

1.3.5 Gangsterské a mafiánské drama

Korda zařazuje i případy, kdy hlavní postava není jasně na straně zákona, spíše naopak, a příběh tak zahrnuje *“fázi plánování, páchání, vyšetřování a trestání zločinu. Jádrem subžánru pokrývá především fáze představení, naplánování a spáchání zločinu.”*¹³

1.3.6 Vězeňské drama

Případy z vězeňského prostředí, kdy hlavní postava je vysloveně “na opačné straně zákona.” *“V tomto subžánru se často rozměňují hranice mezi dvěma stranami práva a zákona.”*¹⁴

Kromě toho pak Korda píše i o “hybridizovaných formách” kriminálního dramatu.

¹³ KORDA, 2011, str. 65

¹⁴ KORDA, 2011, str. 66

3. Přehled vývoje českého kriminálního seriálu

2.1 Podíl českých kriminálních seriálů na vysílání

V pátek 18. června 1999 bylo na třech v současnosti nejsledovanějších televizních stanicích (ČT1, Nova, Prima) vysíláno dohromady 31 seriálů.¹⁵ Ve středu 15. srpna 2018 bylo na týchž stanicích vysíláno celkem 29 různých seriálů.¹⁶ Podle Smetany 18. června 1999 běžel ve vysílání pouze jeden český seriál, drtivá většina ostatních seriálů pak byla hlavně amerických.¹⁷ A právě v tom tkví nevýraznější proměna televizní seriálové nabídky – 15. srpna 2018 je z 29 vysílaných seriálů 13 z české produkce. Rozmach původní české tvorby je přitom největší právě v posledních letech, což je zřejmé na příkladu českých kriminálních seriálů.

Od 70. let až přibližně do roku 2010 lze považovat produkci českých seriálů za poměrně stabilní. Každé desetiletí vzniklo pět až sedm nových kriminálních československých, později zahrnují českých, seriálů. Přestože by bylo možné uvažovat o mírném růstu i pro nedostatečnost srovnání československé a později jen české produkce, za skutečný tzv. “boom” v produkci kriminálních seriálů bych si dovolila označit právě “naše” desetiletí, tedy období od roku 2010 a především od roku 2015. Zatímco během let 2010 – 2015 vzniklo patnáct nových kriminálních seriálů, dalších patnáct seriálů vzniklo už během let 2016 a 2017. A v roce 2018 proběhly či proběhnou premiéry nejméně deseti dalších nových kriminálních seriálů. Za poslední tři roky tak vzniklo právě tolik seriálů jako mezi lety 1970 a 2010.

¹⁵ SMETANA, 2000, str. 7

¹⁶ TV PROGRAM, Dostupné z: http://www.tvprogram.cz/index.php?P_id_kategorie=56456&P_soubor=televize%2Findex.php%3Fdatum%3D2018-08-15, cit. 15.8.2018

¹⁷ SMETANA, 2000, str. 7

V současnosti kriminální seriály ve všední den zabírají více než třetinu vysílacího času u třech nejsledovanějších stanic (ČT 1, Nova, Prima¹⁸).¹⁹ U náhodně zvoleného všedního dne činil podíl kriminálních seriálů na stanici ČT1 přibližně 21% (31% patřilo všem seriálům celkem), na televizi Nova 48% (64%) a na televizi Prima 39% (53%). Ze všech vysílaných seriálů ten den na ČT1 bylo 42% z české produkce, na Nově činil podíl českých seriálů 44% a na Primě 19%.

Zásadní událostí, která zároveň stvrzuje, že divácký zájem o kriminální žánr je dlouhodobě stabilní, je nový kanál Prima Krimi zaměřený především na zahraniční detektivní seriály, který byl spuštěn 2.4.2018.²⁰

¹⁸ AUST, Dostupné z: <https://www.mediar.cz/nova-je-opet-nejsledovanejsi-televizi-v-cesku/>, cit. 15.8.2018

¹⁹ TV PROGRAM, Dostupné z: http://www.tvprogram.cz/index.php?P_id_kategorie=56456&P_soubor=televize%2Findex.php%3Fdatum%3D2018-08-15, cit. 15.8.2018

²⁰ ČTK, Dostupné z: https://byznys.lidovky.cz/prima-pridala-dalsi-kanal-zacala-vysilat-stance-krimi-se-zamerenim-na-detektivni-serialy-gvs-/media.aspx?c=A180402_074846_In-media_mber, cit. 15.8.2018

2.2 Přehled tvorby a jejích scenáristů od počátku do roku 2015

2.2.1 První české kriminální seriály

Jako první český kriminální seriál bývají označováni **Hříšní lidé města pražského** z roku 1968. Scénář podle povídek Jiřího Marka napsal Jiří Sequens, který seriál režíroval.²¹ Ještě předtím v roce 1967 vznikly podle čtyř Škvoreckého povídek **Vědecké metody poručíka Borůvky**, které se nicméně nedochovaly.²²

2.2.2 70. léta 20. století

Dalším v pořadí pak byl **Rozsudek**, jehož scénář napsal Oldřich Železný. Seriál vznikl v roce 1970.²³ V tomtéž roce vznikl i třídílný seriál na motivy povídek E. A. Poea A. C. **Dupin zasahuje**. Scénář napsal Alex Koenigsmark.²⁴ A ještě jeden seriál vznikl v roce 1970, a to třináctidílný seriál **Kodýtkova detektivní kancelář**. Zřejmě u nás nejznámější seriál **30 případů majora Zemana** byl premiérově vysílán v roce 1974.²⁵ *“Duchovními otci seriálu byli dramaturgové Jiří Procházka a mjr. Leoš Jirsák, spisovatel Jaroslav Šikl, plukovník Jan Kovář z tiskového odboru FMV a šéfredaktor ÚRABB plukovník armády Miloslav Broumský.”*²⁶ Na scénáři se podíleli Jiří Sequens (režisér), Jiří Fiala, Jiří Svetozár Kupka, Jiří Fried, František Dittrich, Miroslav Vydra, Jan Otčenášek, Vladimír Sís, Ladislav Langpaul a Milan Gruber.²⁷ Jak z názvu vyplývá, dílů měl seriál celkem

²¹ ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/71551-hrisni-lide-mesta-prazskeho/prehled/>, cit. 11.8.2018

²² OSTLIB, Dostupné z: <https://cs.ostlib.com/filmy/vedecke-metody-porucika-boruvky/>, cit. 11.8.2018

²³ Tamtéž.

²⁴ ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/121641-a-c-dupin-zasahuje/prehled/>, cit. 11.8.2018

²⁵ RŮŽIČKA, Dostupné z: http://www.totalita.cz/ip/tp_zeman.php, cit. 11.8.2018

²⁶ Tamtéž.

²⁷ ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/71550-30-pripadu-majora-zemana/prehled/>, cit. 11.8.2018

třicet a každý z nich se odehrává v jednom roce²⁸ – seriál měl za cíl mapovat *“třicet let bojů komunistů za vybudování socialismu v Československu”*²⁹. Jedná se o rozsahem největší projekt Československé televize, a zároveň nejvíce propagandistické dílo tohoto druhu u nás.³⁰ Scénář pětidílného seriálu **Muž, který nesmí zemřít** z roku 1976 napsal Jiří Blažek.³¹

2.2.3 80. léta 20. století

V 80. letech vzniklo sedm nových kriminálních seriálů. Prvním seriálem uvedeným v tomto roce byl **Poručík Petr**, z roku 1981, jehož scénář napsal Karel Štorkán.³² Následoval populární **Malý Pitaval z velkého města** podle scénáře Jaroslava Dietla.³³ Patnáct epizod tohoto seriálu mívá pravidelně reprízy ve vysílání, na ČT naposledy v loňském roce.³⁴ Osmidílný seriál **V službách zákona** z roku 1983 napsal Ludovít Svoboda.³⁵ V roce 1985 vznikl historický kriminální seriál **To je váš případ, Šetatty**.³⁶ Také dosud oblíbený desetidílný seriál Panoptikum města pražského z roku 1985 napsal podle vlastní předlohy Jiří Marek.³⁷ V roce 1988 v produkci Československé televize vznikl **Případ pro zvláštní skupinu**, který *“měl být původně třetím volným pokračováním Malého pitavalu z velkého města, ale nakonec se osamostatnil.”*³⁸ Scénář napsal Antonín Prchal, dramaturgii se věnoval Václav Luks. Premiéra jeho šesti dílů proběhla až na soukromé televizi Prima o

²⁸ MAJORZEMAN, Dostupné z: <http://www.majorzeman.eu/index.php/obsah-dilu>, cit. 11.8.2018

²⁹ RŮŽIČKA, Dostupné z: http://www.totalita.cz/ip/tp_zeman.php, cit. 11.8.2018

³⁰ Tamtéž.

³¹ ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/264584-muz-ktery-nesmi-zemrit/komentare/>, cit. 11.8.2018

³² ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/271490-porucik-petr/komentare/>, cit. 11.8.2018

³³ ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/92070-maly-pitaval-z-velkeho-mesta/prehled/>, cit. 11.8.2018

³⁴ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/899735-maly-pitaval-z-velkeho-mesta/dily/vysilani/>, cit. 11.8.2018

³⁵ ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/273015-v-sluzbach-zakona/komentare/>, cit. 11.8.2018

³⁶ ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/237396-to-je-vas-pripad-setaffy/prehled/>

³⁷ ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/71110-panoptikum-mesta-prazskeho/prehled/>

³⁸ MOC, 2009, str. 186

mnoho let později.³⁹ Hned následující rok, 1989 vznikly **Případy podporučíka Haniky**, s týmiž autory. Šestidílný seriál byl vysílán rovněž s několikaletým zpožděním a nezaznamenal žádný zvláštní počin.⁴⁰ Dodnes reprízovaný seriál **Dobrodružství kriminalistiky** má čtyři série – dvě po osmi a dvě po pěti epizodách. Scénář psal režisér Antonín Moskalyk spolu s Janem Šiklem, dcerou Pavlínou Moskalykovou Solo a Milošem Fedašem. Dramaturgicky se na scénáři podíleli Jan Otčenášek, Vlastimil Nestrta, Barbara Buhl, Michael von Mossner.⁴¹ Seriál vznikl v koprodukcí Československé televize, Krátkého filmu a Schwarzwald Film.⁴²

2.2.4 90. léta 20 století

Prvním seriálem natočeným v devadesátých letech byly **Hříchy pro pátera Knoxe** podle předlohy Josefa Škvoreckého. Scénář napsal Dušan Klein. Seriál České televize **Detektiv Martin Tomsa** obsahuje osmnáct příběhů a natáčel se od roku 1994. Na scénáři se vystřídalo mnoho scenáristů: Jan Kostrhun, Josef Bouček, Václav Matějka, Miloslav Jedlička, Josef Šilhavý, Ivan Kříž, Václav Šašek, Josef Souchop, Jana Hrušková, Vladimír Drha, Marek Hladký, Pavel Zatloukal. Dramaturgii se věnovali Danuše Špírková, Vladimír Kelbl a Josef Souchop. Podle předlohy Josefa Škvoreckého vznikly v roce 1995 **Hříchy pro diváky detektivek**. Scénář napsal Dušan Klein, dramaturgie se zhostil Václav Šašek. Seriál televize Nova **Draculův Švagr** vznikl v roce 1996. Scénář dvanácti dílů podle samostatných povídek Miloslava Švandrlíka napsali Martin Bezouška, Milan Cieslar, Dušan Kukul a Karel Smyczek, který seriál režíroval.⁴³ Pečlivě připravený seriál byl jedním z prvních počinů televize Nova a podle Jiřího Moce i docela dobrým televizním dílem.⁴⁴ Nicméně *“na seriál zanevřel tehdejší ředitel Novy Vladimír Železný”* a tak *“si premiéru odbyl (...) v téměř půlnočním čase, tím pádem*

³⁹ MOC, 2009, str. 187

⁴⁰ MOC, 2009, str. 188

⁴¹ MOC, 2009, str. 48

⁴² Tamtéž.

⁴³ MOC, 2009, str. 53

⁴⁴ MOC, 2009, str. 54

za *minimálního zájmu diváků*.”⁴⁵ Nakonec seriál spravuje archiv brněnského studia ČT.⁴⁶ Velice oblíbené, často reprízované a také čítající mnoho dílů jsou **Četnické humoresky**, které v produkci České televize vznikaly od roku 1997. Scénář dlouho pečlivě připravoval Antonín Moskalyk a psal ho společně s Michalem Dlouhým, Pavlínou Moskalykovou, Petrem Zikmundem, Drahoslavem Makovičkou a Milošem Fedašem. Dramaturgii se věnoval Josef Souchop.⁴⁷ Scénář ke třem detektivním příběhům **Případy detektivní kanceláře Ostrozrak** z roku 1999 napsali pro Českou televizi podle literární předlohy Josefa Škvoreckého a Jana Zábrany Ivana Nováková a Karel Smyczek. Podle Jiřího Moce se jedná o *“jeden z nejlepších krimiseriálů natočených po listopadové revoluci”*.⁴⁸ Režisér Jiří Sequens napsal scénář také k volnému pokračování **“Hříšných lidí”** – tentokrát **města brněnského**. Dramaturgem mu byl Josef Souchop.

2.2.5 Počátek 21. století (do roku 2010)

V roce 2001 vznikly pro Českou televizi první epizody seriálu **Strážce duší**. Scénář k němu napsal Arnošt Vašíček. Dramaturgicky se na něm podíleli Marča Arichteva, Martin Novosad či Aleš Jurda. Celkem 13 epizod vznikalo vždy dalším “přičtením” až do roku 2008.⁴⁹ Mezitím v roce 2004 vznikl třídílný seriál **Agentura Puzzle** podle scénáře Viktorína Šulce⁵⁰ nebo v roce 2005 seriál České televize Eden. Jeho scénář napsal Miroslav Vaic, dramaturgii se věnovala Magdalena Turnovská, Ivo Pelant a Marča Arichteva.⁵¹ Úspěšný seriál televize Nova **Kriminálka Anděl** vznikl od roku 2008. První série má třináct epizod, další tři pak dokonce šestnáct.⁵² Zatímco dramaturgii se celou dobu věnoval Tomáš Feřtek, na scénáři se podíleli či vystřídali Petr Hudský, Stano Dančiak ml., Roman Olekšák,

⁴⁵ Tamtéž.

⁴⁶ Tamtéž.

⁴⁷ MOC, 2009, str. 32

⁴⁸ MOC, 2009, str. 188

⁴⁹ MOC, 2009, str. 219

⁵⁰ ČSDF, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/613971-agentura-puzzle/epizody/>, cit. 12.8.2018

⁵¹ MOC, 2009, str. 61

⁵² ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/240689-kriminalka-andel/prehled/>, cit. 12.8.2018

Juraj Rayman David Musil a Zuzana Križková.⁵³ V letech 2009 až 2012 vznikl třídílný seriál **Vetřelci a lovci**. Scénář napsal Josef Klíma.⁵⁴ Velký divácký úspěch pak zaznamenal v roce 2009 seriál **Expozitura**⁵⁵ natočený podle skutečných událostí kolem tzv. Berdychova gangu.⁵⁶ Scénář šestnáctidílného seriálu napsali Josef Klíma, Janek Kroupa, Radek John a Radek Bajgar.⁵⁷ Posledním seriálem natočeném v tomto období pak byla v roce 2009 třídílná **Ďáblova lest**, jejíž scénář napsal podle vlastní předlohy Arnošt Vašíček.⁵⁸

2.2.6 Léta 2010 – 2015

Prvním premiérovým českým kriminálním seriálem tohoto desetiletí byla **Kriminálka Staré Město** česko-slovenské koprodukce České televize a STV.⁵⁹ Premiéra proběhla 20. 9. 2010 na ČT1.⁶⁰ Námět Dominika Dána scenáristicky zpracoval Koenigsmark, dramaturgicky se na projektu podílel Jan Otčenášek a jako šéfdramaturg ČT Ivan Hubač.⁶¹ První série měla sedm dílů, druhá série, tentokrát šestidílná, byla premiérově vysílána 12.9. 2013.⁶² V roce 2010 bylo zahájeno vysílání i dalšího sedmidílného kriminálního seriálu České televize – **Ach, ty vraždy!** Premiérový první díl běžel v televizi 24.10.⁶³ “Autorem celého

⁵³ MOC, 2009, str. 100

⁵⁴ ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/612738-vetrelci-a-lovci/komentare/>, cit. 12.8.2018

⁵⁵ EXPOZITURA-SERIAL, Dostupné z: <http://www.expozitura-serial.cz>, cit. 12.8.2018

⁵⁶ BRAUNOVÁ, Dostupné z: <https://www.novinky.cz/zena/styl/245027-policistka-jez-inspirovala-tvurce-serialu-expozitura.html>, cit. 12.8.2018

⁵⁷ ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/223893-expozitura/prehled/>, cit. 12.8.2018

⁵⁸ ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/248636-dablova-lest/prehled/>, cit. 12.8.2018

⁵⁹ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10251833556-kriminalka-stare-mesto/4298-tvurci/>, cit. 12.8.2018

⁶⁰ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10251833556-kriminalka-stare-mesto/dily/>, cit.12.8.2018

⁶¹ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10251833556-kriminalka-stare-mesto/4298-tvurci/>, cit. 12.8.2018

⁶² ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10569506296-kriminalka-stare-mesto-ii/dily/>, cit.12.8.2018

⁶³ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10186923698-ach-ty-vrazdy/dily/>, cit. 12.8.2018

projektu a zároveň scenáristou a režisérem je Zdeněk Zelenka.⁶⁴ I další kriminální seriál v tomto roce byl z dílny České televize. Od 4.9.2011 přibyl na programu seriál **Čapkovy kapsy** podle povídek Karla Čapka.⁶⁵ Dvanáct zhruba půlhodinových dílů bylo vysíláno vždy po třech. Projekt od počátku počítal se zapojením dvanácti režisérů (tedy jeden pro každý díl), scénáře napsali Ivan Klíma, Václav a Věra Šaškovi, Karel Čabrádek a Martin Šafránek.⁶⁶ 20.3.2012 na Primě proběhla premiéra **Policajtů z centra**.⁶⁷ Scénář napsal Zdeněk Zapletal, Martin Dušinský, Alexej Bavorov, David Jan Novotný a Alois Ditrich. Spoluautorem scénáře je i producent Peter Kršák, jako dramaturg působil David Jan Novotný.⁶⁸ Volné pokračování třídílného seriálu **Ďáblova lest – Ztracená brána** – mělo premiéru na České televizi 9.9.2012.⁶⁹ Scénář opět napsal podle vlastního námětu Arnošt Vašíček spolu s režisérem Jiřím Strachem.⁷⁰ Velice úspěšným se stal původní seriál opět z dílny České televize – **Cirkus Bukowski**. Premiéra proběhla 30.10.2013.⁷¹ Námět patří Josefu Vieweghovi a Janu Pachlovi, který podle něj napsal scénář a zároveň seriál také režíroval. Dramaturgem projektu byl Petr Pauer.⁷² První řada seriálu **Případy prvního oddělení** byla vysílána od 6.1.2014 na České televizi. Má čtrnáct dílů. Dalšíh osm dílů druhé série bylo vysíláno v

⁶⁴ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10186923698-ach-ty-vrazdy/>, cit. 12.8.2018

⁶⁵ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10329964180-capkovy-kapsy/dily/>, cit. 12.8.2018

⁶⁶ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10329964180-capkovy-kapsy/>, cit. 12.8.2018

⁶⁷ TV PRIMA, Dostupné z: <https://prima.iprima.cz/policajti-z-centra/necekana-promena-vite-jak-vypadali-slavni-herci-pred-vice-jak-deseti-lety>, cit. 12.8.2018

⁶⁸ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10461250733-policajti-z-centra/6556-tvurci-serialu/>, cit. 12.8.2018

⁶⁹ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10256202295-ztracena-brana/dily/>, cit. 12.8.2018

⁷⁰ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10256202295-ztracena-brana/6242-tvurci/>, cit. 12.8.2018

⁷¹ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10403241116-cirkus-bukowsky/dily/>, cit. 12.8.2018

⁷² ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10403241116-cirkus-bukowsky/7066-tvurci-serialu/>, cit. 12.8.2018

roce 2016.⁷³ Scénář psali Josef Mareš a Jan Malinda ve spolupráci s dramaturgem Tomášem Feřtkem.⁷⁴ Z filmové trilogie **Bastardi** vznikl stejnojmenný seriál pro Barrandov.⁷⁵ Scénář napsal režisér Tomáš Magnusek a premiéra proběhla 26.8. 2014.⁷⁶ V tomtéž roce měl 28.4. na České televizi premiéru sedmidílný seriál **Clona**.⁷⁷ Scénář napsal Marek Epstein.⁷⁸

V roce 2015 mělo premiéru hned sedm nových kriminálních seriálů. Šestidílný seriál společnosti HBO **Mamon** měl premiéru 25.10.2015.⁷⁹ Scénář napsali Štefan Titka, Iva Klestilová, Ondřej Provozník a Hynek Trojánek.⁸⁰ 31.8.2015 měl na České televizi premiéru první díl první série seriálu **Labyrint**.⁸¹ Autorem scénáře je, stejně jako u druhé série z roku 2017, Petr Hudský.⁸² Třídílná minisérie **Případ pro exorcistu** podle předlohy Michala Šykory a do podoby scénáře převedená Petrem Jarchovským měla premiéru na České televizi 11.1. 2015.⁸³ Dramaturgii se věnoval Jan Štern.⁸⁴ Opět na České televizi měl premiéru další seriál **Vraždy v kruhu**. Premiéra seriálu proběhla 5.1.⁸⁵ Scénář napsala Iva Procházková,

⁷³ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10354229723-pripady-1-oddeleni/dily/>, cit. 12.8.2018

⁷⁴ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10354229723-pripady-1-oddeleni/7289-tvurci/>, cit. 12.8.2018

⁷⁵ ČTK, Dostupné z: https://kultura.zpravy.idnes.cz/bastardi-serial-0iu-/filmvideo.aspx?c=A140623_163751_filmvideo_ts, cit. 12.8.2018

⁷⁶ TV BARRANDOV, Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/bastardi>, cit. 12.8.2018

⁷⁷ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10520084536-clona/dily/>, cit. 12.8.2018

⁷⁸ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10520084536-clona/7733-tvurci/>, cit. 12.8.2018

⁷⁹ SPÁČILOVÁ, Dostupné z: https://kultura.zpravy.idnes.cz/mamon-recenze-0dg-/filmvideo.aspx?c=A151025_130244_filmvideo_ts, cit. 12.8.2018

⁸⁰ ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/407733-mamon/prehled/>, cit. 12.8.2018

⁸¹ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10983464592-labyrint/>, cit. 12.8.2018

⁸² Tamtéž.

⁸³ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10432343757-pripad-pro-exorcistu/dily/>, cit. 12.8.2018

⁸⁴ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10432343757-pripad-pro-exorcistu/tvurci/>, cit. 12.8.2018

⁸⁵ SPÁČILOVÁ, Dostupné z: https://kultura.zpravy.idnes.cz/recenze-vrazdy-v-kruhu-072-/filmvideo.aspx?c=A150105_110932_filmvideo_ts, cit. 12.8.2018

dramaturgem je Jan Uhrin.⁸⁶ Podle scénáře Josefa Klímy a Janka Kroupy bylo natočeno volné pokračování seriálu Expozitura – **Atentát**.⁸⁷ Premiéra prvního z osmnácti dílů proběhla 12.10. na televizi Nova.⁸⁸ Scénář seriálu televize Nova **Policie Modrava** napsal Jaroslav Soukup a Miroslav Vaic.⁸⁹ Seriál má dvě řady a v roce 2018 bude mít premiéru řada třetí. Přestože vznikl už v roce 2011, jeho vysílání bylo zastaveno, pilotní díl měl reprízu 28.2.2015.⁹⁰ Šestidílný seriál **Místo činu Plzeň** měl premiéru opět na České televizi 19.10.2015.⁹¹ Podle námětu svého a Martina Fryody napsal scénář Martin Bezouška. Dramaturgy na projektu byli David Musil a Vladimír Kavčiak.⁹²

⁸⁶ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10571003683-vrazdy-v-kruhu/8301-tvurci/>, cit. 12.8.2018

⁸⁷ KINOBOX, Dostupné z: https://www.kinobox.cz/film/433856-atentat/herci_tvurci, cit. 12.8.2018

⁸⁸ SPÁČILOVÁ, Dostupné z: https://kultura.zpravy.idnes.cz/atentat-prvni-dojmy-0q3-/filmvideo.aspx?c=A151006_163416_filmvideo_spm, cit. 12.8.2018

⁸⁹ KINOBOX, Dostupné z: <https://www.kinobox.cz/film/433177-policie-modrava>, cit. 12.8.2018

⁹⁰ SPÁČILOVÁ, Mirka, Dostupné z: https://kultura.zpravy.idnes.cz/policie-modrava-0is-/filmvideo.aspx?c=A150227_141000_filmvideo_ts, cit. 12.8.2018

⁹¹ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10972675741-misto-zlocinu-plzen/dily/>, cit. 12.8.2018

⁹² ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10972675741-misto-zlocinu-plzen/tvurci/>, cit. 12.8.2018

4. Přehled české seriálové tvorby v letech 2016 a 2017 se zaměřením na kriminální seriály

Pro veškerou tvorbu, a především pro tu televizní, platí, že jiná soudobá tvorba téhož odvětví je podstatným kontextem jejího vzniku. Každý seriál, který dnes vzniká, reaguje určitým způsobem na ostatní nové i rodící se seriály, a ty všechny společně se snaží vycházet vstříc svým potenciálním divákům. Termíny, v nichž je třeba napsat scénář, aby mohl být seriál natočen, mohou být stanovené už s ohledem na termín plánované premiéry nebo například tak, aby stihly konkurovat jiným současným seriálům. Mohou být inspirovány či mimoděk ovlivněny stejnými úspěšnými zahraničními seriály a i sebou navzájem. Proto uvádím alespoň stručný přehled veškeré české seriálové tvorby za zkoumané období. Protože kontext, v němž jsou seriály vysílány, není náhodný, ale naopak předem plánovaný v maximální možné míře, a proto je podstatné vnímat seriál už ve fázi scénáře jako součást budoucího seriálového prostředí, v němž bude zaujímat své místo, a i od nějž se bude odvíjet jeho úspěšnost a postavení mezi ostatními. Datum uvedení může být z mnoha důvodů zásadním i pro samotný scénář – vzniknou-li dva seriály podobného charakteru, vždy jeden bude “tím druhým”. I plánovaný čas vysílání či měsíc uvedení rovněž mohou mít vliv na to, “co se bude psát”.

4.1 Česká seriálová tvorba v roce 2016

Kriminální žánr má v českém televizním vysílání tradičně silné zastoupení jak v původní tvorbě, tak i v programovém výběru zahraničních seriálů. V roce 2016 z celkem dvaceti českých seriálů, které měly v tomto roce premiéru, bylo osm kriminálního žánru. Po třech vzešlo z produkce České televize a televize Prima, po jednom pak přispěly televize Barrandov a HBO.

Nejvíce nových seriálů celkem uvedla v tomto roce Česká televize, a to sedm seriálů. Pět seriálů vyprodukovala televize Prima, po dvou televize Nova a internetová televize Stream. Po jednom jsou seriály z produkcí HBO, OBBOD, Barrandov a Net Channel. Internetové televize se na seriálových premiérách podílely celkem čtyřmi seriály.

4.1.1 Leden

První premiéra českého kriminálního seriálu (a zároveň i první premiéra českého seriálu nehledě na jeho žánr) českém vysílání v roce 2016 proběhla v sobotu 7.2. Televize Prima uvedla do vysílání seriál **V.I.P. vraždy**. Scénář k tomuto seriálu napsala autorská dvojice Jitka a Kateřina Bártů. Základní nastavení vztahů hlavních hrdinů se inspiroval úspěšným americkým seriálem Castle (2009 – 2016) – vlivná autorka detektivních románů Klaudie Wolfová potřebuje inspiraci pro své knihy, a tak se nechá zaměstnat jako odborný poradce u policie. Je přidělena k mladému detektivovi kapitánu Beranovi. To ovšem není jediný seriál, kterým se zřejmě V.I.P. vraždy inspirovaly. Analytický tým od pohledu nápadně připomíná ten z N.C.I.S. (USA, 2003 – 2018) a postranní motiv paní spisovatelky – dávná rodinná křivda a získání přístupu k nedostupným dokumentům – zase The Mentalist (USA, 2008 – 2015). Čas vysílání byl stanoven na sobotu 20:15, tedy v hlavním vysílacím čase. Pět minut po jeho začátku (20:20) uvedla televize Nova druhou seriálovou premiéru tohoto roku – komediální seriál **Na Vodě**, který svedl se seriálem V.I.P. konkurenční boj o diváky. Příběhy se odehrávají v prostředí hausbotové zátoky a tamější hospody. Scénář seriálu Na Vodě napsal Martin Horský,⁹³ později se na scénáři podílel také Roman Kopřivník a Tomáš Holeček.

4.1.2 Únor

V únoru proběhly ještě další dvě premiéry kriminálních seriálů. Česká televize jako první z pěti v tomto roce premiérových krimiseriálů představila čtyřdílnou detektivní minisérii **Modré stíny**. První díl byl poprvé odvysílán v neděli 28.2.⁹⁴ Modré stíny vznikly na základě české knižní předlohy Michala Sýkory, stejně jako třídílný film České televize Případ pro exorcistu z roku 2015. Scénář k oběma napsal Petr Jarchovský.⁹⁵ Navazující třídílná minisérie – rovněž podle předlohy Michala Sýkory

⁹³ ZAVŘELOVÁ, Dostupné z: http://kultura.zpravy.idnes.cz/klus-langmajer-nova-na-vode-serial-dr7-filmvideo.aspx?c=A150910_110350_filmvideo_kiz, cit. 12.8.2018

⁹⁴ ČT, Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10467343589-modre-stiny/dily/>, cit. 12.7.2018

⁹⁵ Tamtéž.

– Pět mrtvých psů měla premiéru v neděli 10.4. 2016. I zde napsal scénář Petr Jarchovský.⁹⁶ Všechny tři série lze najít i pod názvem Detektivové od Nejsvětější Trojice. Tým detektivů v čele s mjr. Výrovou vyšetřuje v každé z tří až čtyřdílných seriálů jeden případ. Kromě rozkrývání samotného případu nám detektivka nabízí i linku objasňující psychologické pozadí hrdinů. Radomír Kokeš zavedl pro typ detektivky jako jsou Modré stíny označení “zdrženlivá detektivka”.⁹⁷

V únoru ještě stihla televize Barrandov následovat na premiéru České televize odvysíláním premiérového dílu kriminálního seriálu **Doktorka Kellerová** v pondělí 29.2.⁹⁸ Ten byl zároveň jedinou českou seriálovou premiérou tohoto roku z produkce TV Barrandov. Psychiatrička Lýdie Kellerová pomáhá nejen svým pacientům s řešením kriminálních případů. Scénář psali Roman Olekšák a Valerie Schulczová.⁹⁹

4.1.3 Březen

Premiéra českého kriminálního seriálu v březnu 2016 neproběhla žádná. Televize Prima uvedla komediální seriál z gastronomického prostředí **Ohnivý kuře**. Na scénářích první série se podíleli Jiří Vaněk, David Litvák, René Decastelo, Jan Truhlář. Premiéra prvních dvou dílů proběhla v sobotu 5.3.¹⁰⁰ Od 7.3. pak je seriál Ohnivý kuře vysílán vždy v pondělí a ve středu po 20. hodině.¹⁰¹ Jako konkurenční projekt nabídla televize Nova seriál z vesnického prostředí **Drazí susedé**. Scénáře k dílům první série psali Roman Kopřivík, Tomáš Vávra, Eva Papoušková, Magda Wdowczynová, Zdeněk Viktora či Miroslav Sovják.¹⁰² Premiéra, původně plánovaná na středu 9.3., proběhla v pondělí 14.3., diváci mohli zhlédnout rovnou

⁹⁶ ČTK, Dostupné z: <http://art.ihned.cz/film-a-televize/c1-65226140-hrebejk-serial-pet-mrtvych-psu-sykora>, cit. 12.7.2018

⁹⁷ kokeš

⁹⁸ SPÁČILOVÁ, Dostupné z: https://kultura.zpravy.idnes.cz/serial-tv-barrandov-hraje-katerina-brozova-f28-/filmvideo.aspx?c=A160211_170629_filmvideo_spm, cit. 22.8.2018

⁹⁹ CSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/173622-doktorka-kellerova/prehled/>, cit. 22.8.2018

¹⁰⁰ AUST, Dostupné z: <http://www.mediar.cz/prima-nasazuje-novy-serial-ohnivy-kure/>, cit. 12.7.2018

¹⁰¹ Tamtéž.

¹⁰² CSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/309780-drazi-sousede/komentare/>, 22.8.2018

dva první díly seriálu a seriál se měl nadále vysílat každé pondělí a středu, stejně jako Ohnivé kuře televize Primy.¹⁰³ V roce 2016 už Nova žádný nový seriál na trh neuvedla.

4.1.4 Duben

V dubnu proběhla premiéra kriminálního seriálu **Pět mrtvých psů** České televize, který lze brát zároveň jako třetí sérii seriálu Detektivové od Nejsvětější trojice. (viz. kapitola 4.1.2.)

4.1.5 Květen

V květnu (13.5.) uvedla premiérový díl netypického komediálního seriálu z gastronomického prostředí **Žrouti** od společnosti Negativ internetová televize Stream.¹⁰⁴ Scénář napsali Robert Geisler a Martin Krušina.¹⁰⁵

4.1.6 Červen

Následující televizní premiéra českého seriálu proběhla na České televizi. 10.6. byl odvysílán první díl humoristického seriálu **Pálava**¹⁰⁶ z prostředí jihomoravské vinařské obce. Seriál vznikl na motivy románu Gustava Flauberta Bouvard a Pécuchet aneb Byli jednou dva písaři.¹⁰⁷ Scénář napsal Zdeněk Zapletal.¹⁰⁸ 1.8. pak televize Prima představila komediální seriál rovněž z vesnického prostředí o čtyřech kamarádech s názvem **Jetelín**.¹⁰⁹ Scénáře první série psali David Litvák,

¹⁰³ RADIO TV, Dostupné z: http://www.radiotv.cz/p_tv/nova-presouva-premieru-serialu-drazi-sousedu-na-14-brezna/, cit. 12.7.2018

¹⁰⁴ STREAM, Dostupné z: <https://www.stream.cz/zrouti/10010434-1-epizoda>, cit. 12.7.2018

¹⁰⁵ ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/437318-zrouti/prehled/>, cit. 12.7.2018

¹⁰⁶ ČT, Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10919812631-palava/>, cit. 12.7.2018

¹⁰⁷ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10919812631-palava/314294340140001/>, cit. 12.7.2018

¹⁰⁸ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10919812631-palava/314294340140001/tvurci/>, cit. 12.7.2018

¹⁰⁹ SPÁČILOVÁ, Dostupné z: http://kultura.zpravy.idnes.cz/prima-sitcom-jetelin-recenze-dit-/filmvideo.aspx?c=A160731_174030_filmvideo_vha, cit. 12.7.2018

Vladimír Fanta, Jan Drbohlav, Ladislav Karpianus, Dominik Dabrowski, Stanislav Sátra, Jiří Popiolek, Jiří Suchý z Tábora nebo Tomáš Chvála.

4.1.7 Červenec

V červenci 2016 neproběhla žádná premiéra českého seriálu.

4.1.8 Srpen

Na konci srpna, po období letních dovolených, proběhly hned dvě premiéry českých kriminálních seriálů – v neděli 28.8. uvedla premiérový díl svého seriálu **Mordparta** televize Prima. Jak název napovídá, setkáváme se s týmem kriminalistů. Ti vyšetřují v každém díle nový případ. Scénář k seriálu napsal Tomáš Bombík. Hned v pondělí 29.8. následovala premiéra seriálu **Rapl** České televize. Scénář napsal Jan Pachtl a následně seriál i sám režíroval. Svérázný detektiv Kuneš, postava z úspěšného seriálu Cirkus Bukowski, je kvůli napadení, kterého se dopustil, přeložen do zapadlého pohraničí.¹¹⁰ Autorem námětu je kromě Pachla (režisér i scenárista Cirkus Bukowski¹¹¹) i Josef Viewegh, který je zároveň i kreativním producentem seriálu.¹¹²

4.1.9 Září

Česká televize uvedla v pátek 2.9. životopisný historický seriál **Já, Mattoni**.¹¹³ Scénář podle předlohy Bohuslava Machka a Marie dolejší napsal Petr Zikmund.¹¹⁴ Zmínit bych měla i premiéru sitcomu (nikoliv krimiseriálu) **Kriminálka Gottwaldov**,

¹¹⁰ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10936283306-rapl/>, cit. 12.7.2018

¹¹¹ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10403241116-cirkus-bukowsky/>, cit. 12.7.2018

¹¹² ČT, Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10936283306-rapl/9658-tvurci-serialu/>, cit. 12.7.2018

¹¹³ ČT, Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10702810276-ja-mattoni/>, cit. 12.7.2018

¹¹⁴ ČT, Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10702810276-ja-mattoni/tvurci/>, cit. 12.7.2018

jejíž premiéra podle dostupných informací proběhla někdy na konci září 2016¹¹⁵ na internetové televizi Net Channel. Tato internetová televize v současné době není v provozu. Autorem scénáře je Evžen Gogela.¹¹⁶

4.1.10 Říjen

Ve středu 12.10. proběhlo vysílání premiérového dílu komediálního seriálu **Vyšehrad** internetové televize OBBOD¹¹⁷ o talentovaném fotbalistovi, jehož život je ovšem jeden velký flám a průšvih. Scénář napsal Tomáš Vávra. Na dalších dílech se podíleli Petr Kolečko a Jakub Štáfek.¹¹⁸ V tentýž den (23.10.) odvysílaly pro tento rok poslední premiérové první díly svých seriálů Česká televize i televize Prima. Česká televize představila tentokrát komediální sérii **Kosmo**¹¹⁹ o nízkorozpočtovém výcvikovém středisku českých kosmonautů podle námětu a scénáře Tomáše Baldýnského.¹²⁰ Prima přišla s dalším detektivním seriálem **Polda**, který vystřídal ve vysílání seriál Mordparta.¹²¹ Scénář napsali Tomáš Holeček a Richard Malatinský.¹²²

Z výše uvedeného je zřejmé, že významný podíl mezi nově uvedenými seriály měly v roce 2016 detektivní série a minisérie. Do tohoto žánru spadá i nejúspěšnější seriál tohoto roku z produkce HBO **Pustina**.¹²³ Česká premiéra prvních dvou dílů proběhla v Karlových Varech v rámci KVIFF, ve vysílání HBO

¹¹⁵ AUST, Dostupné z: <https://www.mediar.cz/producent-mazac-ma-online-televizi-net-channel/>, cit. 13.7.2018

¹¹⁶ ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/496713-kriminalka-gottwaldov/komentare/>, cit. 13.7.2018

¹¹⁷ FACEBOOK, Dostupné z: <https://www.facebook.com/obbod.tv/videos/1763765040545001/>, cit. 13.7.2018

¹¹⁸ ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/462271-vysehrad/prehled/>, 13.7.2018

¹¹⁹ ČT, Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/11276561613-kosmo/dily/>, cit. 13.7.2018

¹²⁰ ČT, Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/11276561613-kosmo/tvurci/>, cit. 13.7.2018

¹²¹ TV PRIMA, Dostupné z: <http://prima.iprima.cz/polda/o-cem-je-polda-predstavujeme-detektivni-novinku-na-nedelni-vecery-s-primou>, cit. 13.7.2018

¹²² ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/448288-polda/prehled/>, cit. 13.7.2018

¹²³ MAGAZÍN AKTUÁLNĚ, Dostupné z: <https://magazin.aktualne.cz/televize/recenze-problem-ocekavane-pustiny-misty-je-az-prilis-dobra/r~a942d71c9a0211e6bea5002590604f2e/>, cit. 13.7.2018

byla od 30.10.¹²⁴ Scénáristou úspěšného projektu je Štěpán Hulík.¹²⁵ Dramatický psychologický seriál není klasickou kriminálkou. Vypráví o obci na česko-polském pomezí, kde dojde na pozadí sporu starostky s těžební společností o budoucnost obce ke zmizení její dcery. Pátrání zároveň odhaluje zločiny a úpadek postav s Pustinou spojených.

4.1.11 Listopad

Poslední seriálovou premiérou tohoto roku byl 1.11. první díl šestidílného seriálu **Semestr** z produkce internetové televize Stream¹²⁶ o vztahu dvou studentů v průběhu studijního pobytu jednoho z nich v zahraničí. Tento seriál je specifický především tím, že se odehrává pouze na obrazovce počítače. Žánrově balancuje mezi dramatem a komedií. Scénář napsali Ondřej Kopřiva a Adam Sedlák, který byl zároveň režisérem Semestru.¹²⁷

4.1.12 Prosinec

V prosinci 2016 neproběhla žádná premiéra českého seriálu.

¹²⁴ Tamtéž.

¹²⁵ Tamtéž.

¹²⁶ STREAM, Dostupné z: <https://www.stream.cz/porady/semestr>, cit. 13.7.2018

¹²⁷ STREAM, Dostupné z: <https://www.stream.cz/semestr/10014024-zari>, cit. 13.7.2018

4.2 Česká seriálová tvorba v roce 2017

V tomto roce opět dominuje české seriálové tvorbě kriminální žánr. Kriminálek mělo premiéru sedm (tři seriály České televize a po dvou televize Prima a Nova).

Velký boom zažívají internetové televize – Stream, OBBOD, Playtvak a část roku ještě i Net Channel jsou v tomto roce významnou konkurencí seriálům z “běžné” televizní produkce. Z celkových dvaceti nově uvedených českých seriálů jich devět pochází z produkce internetových televizí (pět seriálů internetové televize Stream, tři z produkce televize Playtvak a jeden od OBBOD). Zbývajících jedenáct seriálů mezi sebe dělí tradičně Česká televize (pět premiér), televize Prima (tři premiéry), televize Nova (dvě) a televize Barrandov s jednou premiérou.

V roce 2016 ani 2017 nicméně v produkci internetových televizí nevznikl žádný kriminální seriál.

4.2.1 Leden

Hned na samém začátku ledna přišla Česká televize v tomto roce se dvěma kriminálními seriály, nicméně oba z nich mají významný přesah i do jiných žánrů. V pondělí 2.1. proběhla premiéra mysteriózního dramatického retro krimiseriálu **Svět pod hlavou**. Autory scénářů první série jsou hlavní scenárista Ondřej Štindl¹²⁸ a spolu s ním i Robert Geisler a Benjamin Tuček.¹²⁹ “Desetidílná kriminální série vznikla v koprodukcí České televize, Bionautu a TV JoJ podle původního seriálu *Life on Mars* vyrobeného pro BBC společností Kudos Films and Television. Výroba seriálu byla podpořena Českou republikou prostřednictvím Fondu kinematografie z programu *filmových pobídek*.”¹³⁰ Seriál vypráví o příběh současného policisty, který se po nehodě probudí v roce 1982. Přestože se domnívá, že všechno je jen jeho sen zatímco leží v kómatu, řeší v minulosti kriminální případy související s

¹²⁸ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10817389461-svet-pod-hlavou/>, cit. 17.7.2018

¹²⁹ ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/431480-svet-pod-hlavou/prehled/>, cit. 17.7.2018

¹³⁰ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10817389461-svet-pod-hlavou/>, cit. 17.7.2018

jeho rodinnou historií. Druhým seriálem České televize s premiérou hned zkraje tohoto roku je historický detektivní seriál **Četníci z Luhačovic**. Seriál inspirovaný úspěšnými Četnickými humoreskami (nese také neoficiální název Četnické trampoty) se odehrává hned zpočátku období První republiky. Dva mladí Četníci jsou přiděleni na stanici v malém lázeňském městečku, kde se musí rychle sebrát s místními a dostat pod kontrolu městečko v poválečném chaosu. První díl byl odvysílán v pátek 6.1. Autorem projektu je Petr Bok.¹³¹ Scénář psal spolu s Tomášem Feřtkem.¹³² V pondělí 2.1. díl zároveň proběhla premiéra komediálního seriálu České televize **Trpaslík** z měloměstského prostředí, v němž se objeví sádrový trpaslík s kouzelnou mocí. Dostupný byl první díl v předpremiéře na webu České televize už 28.12.2016.¹³³

Nicméně nejen Česká televize, ale i televize Prima a Nova uvedly hned v lednu 2017 premiérové díly svých nových detektivních seriálů. V lednu tak měly premiéru hned čtyři z celkem sedmi nových seriálů kriminálního žánru v tomto roce. V neděli 15.1. měl premiéru první díl seriálu televize Prima **Temný kraj**. Scénář napsala autorská dvojice stojící i za výše zmiňovaným seriálem V.I.P. vraždy, který měl premiéru v lednu předchozího roku – Kateřina a Jitka Bártů. Inspiraci zřejmě hledaly jak ve skutečných případech, tak například i v úspěšné sérii True detective (USA, 2014 – 2018), v češtině Temný případ. Šest případů (rozřešení přichází vždy v každém druhém díle) sériových vražd s okultními rysy řeší v obci Břeh pražský specialista na Petr Kraj, který se zde kvůli nemoci uchýlil do domu svého strýce, aby si odpočinul. 15.1. měl premiéru i první díl životopisného dramatického seriálu **Bohéma** v produkci České televize.¹³⁴ Scénář k seriálu podle skutečných osobností a událostí českého filmu v období let 1938 – 1953 napsala Tereza Brdečková. Hned následujícího dne, v pondělí 16.1. odvysílala televize Nova první díl krimiseriálu tentokrát o pražském týmu

¹³¹ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10694439090-cetnici-z-luhacovic/>, cit. 17.7.2018

¹³² Tamtéž.

¹³³ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/11263972409-trpaslik/dily/>, cit. 17.7.2018

¹³⁴ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10571607298-bohema/dily/>, cit. 17.7.2018

kriminalistů **Specialisté**. Autory scénáře na motivy SOKO Leipzig jsou Kateřina Hauserová, Dan Wodarczyk, Marek Helsner.¹³⁵

4.2.2 Únor

V únoru 2017 neproběhla žádná premiéra českého seriálu.

4.2.3 Březen

V neděli 12.3. vysílala Česká televize první část nového třídílného kriminálního seriálu **Spravedlnost**.¹³⁶ Policejní vyšetřovatel pomůže své dceři zakrýt vraždu, kterou dle svých slov spáchala v sebeobraně. Zároveň na případu pracuje a musí ho vyřešit. Scénář společně napsali Tomáš Bombík a Peter Bebjak, který později seriál také režíroval.¹³⁷ Následující premiéra proběhla také v březnu. První díl seriálu dramatického seriálu z prostředí nemocniční pohotovosti **Modrý kód** zařadila televize Prima do programu v sobotu 25.3. Scénář napsaly Lucie Paulová a Eva Decastelo.¹³⁸ Na scénářích k první a druhé sérii spolupracovali i mnozí další scenáristé.

4.2.4 Duben

V dubnu měly premiéru tři nové seriály a všechny z dílny internetových televizí. Televize Stream zveřejnila na webu ve čtvrtek 13.4. první díl thrilleru **Pěstírna** a v úterý 18.4. se objevil první díl seriálu **Fízlárna**. Scénář k Pěstírně, seriálu z drogového podsvětí a podzemní pěstírny marihuany, napsal Andy Fehu. Za scénářem k Fízlárně, komediálního seriálu situovaného do holešovické policejní služebny, stojí scenárista a režisér skrývající se pod pseudonymem Demago. Třetí premiérou tohoto měsíce bylo uveřejnění prvního dílu komediálního seriálu

¹³⁵ ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/475728-specialiste/prehled/>, cit. 17.7.2018

¹³⁶ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/11042149014-spravedlnost/415233100011001/>, cit. 17.7.2018

¹³⁷ Tamtéž.

¹³⁸ ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/473464-modry-kod/prehled/>, cit. 17.7.2018

televize Playtvák **Single Lady** o drsné ředitelce hudební TV Óčko. Scénář napsaly Tereza Seidlová a Veronika Dostálová.

4.2.5 Květen

V květnu 2017 neproběhla žádná premiéra českého seriálu.

4.2.6 Červen

Červnová premiéra proběhla jen jedna, a to opět z produkce internetové televize, tentokrát OBBOD. První díl seriálu **Lajna**, komediální seriál tentokrát z hokejového prostředí, jehož scénář napsal Petr Kolečko, byl zveřejněn ve středu 21.6.¹³⁹

4.2.7 Červenec

V červenci 2017 neproběhla žádná premiéra českého seriálu.

4.2.8 Srpen

Druhá polovina srpna je oblíbeným obdobím pro uvedení premiérových dílů. V tomto roce uvedly nové seriály televize Prima, Barrandov a Česká televize. Jako první byl v pondělí 14.8. vysílán seriál televize Barrandov – vztahový seriál situovaný do satelitního městečka **Sousedé**. Scénáře psali Ivana Boháčová, Petr Kyzlink, David Nesnídal, Anna Marie Hradecká, Iva Knotková. V sobotu 26.8. pak přišla na řadu premiéra kriminálního seriálu **Kapitán Exner** z produkce televize Prima. Podle předlohy Václava Erbena napsali scénář Jan Drbohlav, Daniel Severa.¹⁴⁰ V pondělí 28.8. odvysílala Česká televize první díl seriálu podle scénáře Ireny Obermannové **Trapný Padesátky**. “Komediální seriál o třech ženách za zenitem, které začínají znovu žít.”¹⁴¹

¹³⁹ ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/499727-lajna/prehled/>, cit. 17.7.2018

¹⁴⁰ ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/470220-kapitan-exner/prehled/>, cit. 17.7.2018

¹⁴¹ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/11011518163-trapny-padesatky/>, cit. 17.7.2018

4.2.9 Zář

V září 2017 neproběhla žádná premiéra českého seriálu.

4.2.10 Říjen

S týdním rozestupem proběhly premiéry seriálů v říjnu. V neděli 22.10. představila Nova nový kriminální seriál **Dáma a Král**. Geniální lupič se objeví po patnácti letech, tedy po promlčení jeho činů. Protože se ukáže, že má fascinující dedukční schopnosti, získá zaměstnání v právní kanceláři a začne spolu s mladou právničkou vyšetřovat zločiny. **Dáma a Král** je zcela jasně jakýmsi "Mentalistou (USA, 2008 – 2015) počesku. Na scénářích první série se podíleli Štefan Titka, Ondřej Provozník, Tomáš Končinský, Hana Cielová, Tomáš Hodan, Emil Rhounek a Robert Geisler. Následující týden, v neděli 29.10. se na webu televize Playtvák objevil první díl komediálního seriálu **Single Man**¹⁴², o čtyřicátníkovi, který hledá lásku. Scénář napsal Vít Karas a Dominik Landsman.

4.2.11 Listopad

Poslední dvě seriálové premiéry v roce 2017 opět připadají na produkty internetových televizí. První díl komediálního seriálu **Taxikář** zveřejnila televize Playtvák 1.11.¹⁴³ Scénář o taxikáři, který se ke svému povolání dostane úplnou náhodou a o jeho bizarních setkáních se zákazníky, napsal Bohuslav Vaněk-Úvalský. Jako poslední v tomto roce měl pak premiéru seriál z dílny internetové televize Stream **Krmelec U Muflona**. Fraškovitá komedie o jedné hospodě pro skutečná zvířata. Scénář napsal Robert Geisler.¹⁴⁴

¹⁴² KŘIVÁNKOVÁ, Dostupné z: https://revue.idnes.cz/single-man-serial-marek-taclik-playtvak-natalia-germani-laska-ptl-/lidicky.aspx?c=A171030_095206_lidicky_zar, cit. 17.7.2018

¹⁴³ MEDIAHUB, Dostupné z: <https://mediahub.cz/media/1054714-playtvak-uvede-novy-serial-taxikar>, cit. 17.7.2018

¹⁴⁴ STREAM, Dostupné z: <https://www.stream.cz/porady/krmelec>, cit. 17.7.2018

4.2.12 Prosinec

V prosinci 2017 neproběhla žádná premiéra českého seriálu.

4.3 Rok 2018

V letošním roce dosud proběhly premiéry dvou kriminálních seriálů – šestidílná **Vzteklina** České televize inspirovaná severskou detektivkou, kterou napsal Jan Stehlík za dramaturgické spoluúčasti Petra Pauera¹⁴⁵ a seriál rovněž České televize, tentokrát jedenáctidílný, který vznikl podle námětu Juraje Kukury a Ivana Hubače – **Inspektor Max**. Scénář psali Rašo Boroš, Laura Siváková Paššová, Tomáš Koňářik a Adam Doležal.¹⁴⁶ Několik premiér se ovšem teprve chystá. Česká televize chystá hned několik projektů kriminálních sérií či minisérií. Jsou jimi například dvě závěrečné minisérie z pentologie Detektivové od Nejsvětější Trojice – **Živé terče** a **Vodník**, které opět podle předlohy Michala Sýkory napsal Petr Jarchovský.¹⁴⁷ Také osmidílný seriál **Lync**¹⁴⁸, jehož scénář napsali mladí tvůrci, často poměrně čerství absolventi Katedry scenáristiky a dramaturgie FAMU – Radek Hosenseidl, Petr Koubek, Barbora Nevolníková, Jakub Votýpka, Klára Jůzová či Klára Kolářová.¹⁴⁹

*“Mezi novými pořady má významné místo kriminální žánr. Například **Nelegál** režiséra Viktora Tauše vylíčí osudy lidí zapletených s drogovou mafií a policistů, kteří s ní bojují.”¹⁵⁰ Scénář napsal (stejně tak jako Rédla, viz níže) Myro Šifra.¹⁵¹ “Režisér Robert Sedláček zase připravuje šestidílný **Sever** s Jiřím Mádlem v roli policisty bojujícího proti korupci. Na tradici historických detektivek naváže*

¹⁴⁵ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/11066789428-vzteklina/11017-tvurci/>, cit. 19.8.2018

¹⁴⁶ ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/11455802343-inspektor-max/11139-tvurci/>, cit. 19.8.2017

¹⁴⁷ MEDIAGURU, Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2017/03/ct-chysta-serial-lync-sitcom-dabing-street-nebo-miniserie/>, cit. 19.8.2018

¹⁴⁸ Tamtéž.

¹⁴⁹ ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/497825-lync/zajimavosti/?type=film>, cit. 19.8.2018

¹⁵⁰ ČTK, Dostupné z: <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/dramaticka-tvorba-ct-nabidne-nove-autory-i-proverene-projekty/1605899>, cit. 19.8.2018

¹⁵¹ ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/616982-nelegal/komentare/>, cit. 19.8.2018

desetidílná série režiséra Jaroslava Brabce **Zločiny Velké Prahy**, ve které se v roli vyšetřovatele představí Jaroslav Plesl. Tragikomický příběh **Rédl** o vznikajícím organizovaném zločinu v 90. letech natáčí Jan Hřebejk, v hlavní roli se představí Ondřej Sokol. V přípravě je také seriál **Strážmistr Topinka**, ve kterém se objeví postavy, které diváci znají ze seriálu *Doktor Martin*.¹⁵² Scénář seriálu Sever napsal Zdeněk Zapletal,¹⁵³ který se zároveň spolu s Petrem Zikmundem, Jaroslavem Drbohlavem a Ivanem Hubáčem podílel i na scénáři Zločinů Velké Prahy.¹⁵⁴ Autory scénáře k seriálu Strážmistr Topinka pak jsou Tomáš Končinský, Štefan Titka, Tomáš Hodan, Hynek Trojánek a Tomislav Čečka.¹⁵⁵

V přípravě je také pokračování seriálů Rapl nebo Labyrint.¹⁵⁶

¹⁵² ČTK, Dostupné z: <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/dramaticka-tvorba-ct-nabidne-nove-autory-i-proverene-projekty/1605899>, cit. 19.8.2018

¹⁵³ ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/616979-sever/komentare/>, cit. 22.8.2018

¹⁵⁴ ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/616978-zlociny-velke-prahy/komentare/>, cit. 22.8.2018

¹⁵⁵ ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/591682-strazmistr-topinka/bazar/>, cit. 22.8.2018

¹⁵⁶ Tamtéž.

5. Charakteristika současných českých kriminálních seriálů

5.1 Rozdělení podle typu seriality

Radomír Kokeš ve své práci rozděluje seriály na základě otázek spojených s tzv. “poetikou seriálové fikce”.¹⁵⁷ To v zásadě znamená, že kategorizuje seriály na základě způsobu naváznosti v rámci jejího “fikčního světa”. Protože sledované seriály neobsáhnou všechny kategorie, o nichž Kokeš ve svém díle hovoří, vyhcázela jsem do určité míry z jeho způsobu kategorizace, ale vleice jsem ji pro vlastní účely zjednodušila.

Rozdělení a nahlížení vybraných seriálů se nabízelo podle nejrůznějších klíčů. Nabízí se dělit seriály podle typu hlavní postavy, inspirace zahraničními seriály nebo třeba způsobu rozřešení případu. Zcela jistě by bylo možné seriály rozčlenit podle žánru – některé kriminální seriály jsou výrazně komediální (Četníci z Luhačovic, Polda, Kapitán Exner, V.I.P. vraždy) jiné jsou více psychologickými dramaty (Spravedlnost, Pustina) nebo k tomuto žánru inklinují (Svět pod hlavou, Modré stíny, Pět mrtvých psů). Toto rozdělení poměrně významně koresponduje s klíčem, který jsem nakonec pro jejich rozdělení, které jsem na základě výše zmíněných východisek, vybrala. Seriály jsem pro své účely rozdělila podle typu seriality. Dělení jsem si pro malý vzorek, který v rámci typů seriality např. podle Kokeše¹⁵⁸ zasahuje jen několik z nich, vytvořila vlastní, co možná nejjednodušší a nejpřesnější. Zvolila jsem právě typ seriality jako základní rozlišovací přístup, a to následně:

5.1.2 Jeden případ pro celou sérii

¹⁵⁷ KOKEŠ, 20016, str. 16

¹⁵⁸ KOKEŠ, 2016

Seriály, v nichž trvá řešení případu celou sérií. Z hlediska typů seriality podle Kokeše by se jednalo o serialitu návaznou.¹⁵⁹ Do této skupiny jsem zařadila seriály:

Modré stíny

Pět mrtvých psů

Pustina

Svět pod hlavou

Spravedlnost

Pokud bychom uvažovali o tom, co mají seriály společné, bude to především dostatečný prostor pro hlubší vypracování motivů a psychologických pozadí postav. Také prostředí hraje u všech těchto seriálů významnou roli, přestože kategorie není jednotná typem prostředí, bezesporu více inklinuje k určitým atmosférám (s výjimkou specifického Světa pod hlavou) a ve všech případech hrají atmosféry a prostředí významnou roli. Co mají také společného je snad prostor určitou polemiku o mezích zákona, hranicích mezi “správným” a “špatným”. Dlužno také poznamenat, že seriály v této kategorii patří mezi seriály divácky nejúspěšnější.

Čím se především liší jednotlivé skupiny je tempo vyprávění a žánr, ke kterému sekundárně inklinují. Seriály, které se věnují jednomu případu během celé série, více inklinují k žánru psychologického dramatu, dávají větší prostor pozadí postav a celkově často rozvíjejí více dějových linek a příběh na více úrovních. Tempo se často trochu zvolní, zřejmě kvůli pozornosti věnované větším detailům. Mezi tyto patří i všechny zkoumané tzv. “minisérie”. Velice pomalé tempo vyprávění pak jamí seriály, které mají jeden případ rozdělený na dva díly.

5.1.2 Jeden případ na dva díly

Seriály, v nichž řešení případu trvá vždy dva díly seriálu. Sem patří:

Temný kraj

Kapitán Exner

¹⁵⁹ KOKEŠ, 2016, str. 17

Tyto případy mají s první kategorií společný větší prostor věnovaný psychologickému pozadí činů a postav, nicméně oproti předchozí kategorii, kde se skutečně soustředí na jeden případ celá série, zdá se mi řešení jednoho případu na dva díly poněkud kontraproduktivní a zbytečné. Ochuzení diváka o možnost dozvědět se na konci každého dílu “kdo je vrah” je velkým počinem a měl by být náležitě kompenzován. Přestože ke kriminálce Kapitán Exner se volnější a jaksí elegantnější tempo vyprávění hodí, přeci jen vnímám rozdělení do dvou dílů spíše jako na škodu.

5.1.3 Oddělené případy

V této skupině jsou všechny seriály, v nichž vyřešení případu trvá právě jeden díl. Nicméně zde je situace o něco komplikovanější – některé seriály, v nichž každý díl protagonisté vyřeší jeden případ, mají zároveň jakýsi “zastřešující” případ, který je paralelně s menšími případy řešen v průběhu celé série. Původně jsem zamýšlela pro tyto seriály definovat vlastní skupinu, nicméně problém nastal u některých seriálů, v nichž je sice na pozadí jakýsi “větší” případ přítomen, nicméně intence s níž je řešen jsou velice slabé. V rámci oddělených případů bych pak rozdělila seriály na ty s výraznějším zastřešujícím případem:

V.I.P. vraždy

Rapl

Dáma a Král

A na seriály se slabým či žádným zastřešujícím případem:

Doktorka Kellerová

Mordparta

Polda

Četníci z Luhačovic

Specialisté

Seriály, kde se na konci každého dílu dozvídáme, “kdo je vrah”, jsou jakousi “sázkou na jistotu”. Přestože i tady najdeme náznaky “jinakosti” a vidíme snahu přinést například zahraniční modely. A to se týká především podkategorie, kde

figuruje i výraznější zastřešující případ. V.I.P. vraždy a Dáma a Král, které se inspirují oba zahraničními úspěšnými seriály, jak jsem již zmínila, myslí pravděpodobně i díky tomu na jeden větší případ během celé série, a je jim to dle mého mínění ku prospěchu. Rapl je v tomto nejvýraznější ze všech, chvíli jsem dokonce zvažovala pro důraznost jeho zastřešujícího případu jej zařadit do první skupiny (a také pro další podobnosti, co se týká způsobu akcentace prostředí či rozvíjení psychologických motivů).

Jako shrnutí bych si troufala tvrdit, že odvážnější počiny v současnosti se zabývají nejen sérií oddělených zločinů, ale více se zaměřují i na jeho kontext, rozvíjejí více psychologické pozadí postav a motivů činů a tomuto dávají prostor v jednom zastřešujícím či hlavním celou sérii trvajícím případě.

5.3 Charakteristika vybraných seriálů

Charakterizují seriály s premiérou v letech 2016 a 2017. Minutáž jednoho dílu seriálu se pohybuje mezi 50 a 75 minutami. Počet dílů na jednu sérii se pohybuje mezi 3 a 15 díly, v průměru je to 8,5 dílu na sérii.

Mezi vybranými českými kriminálními seriály naprosto převládá jako hlavní dějiště městské prostředí, především přímo hlavní město Praha, a to u deseti seriálů. Panorama Prahy je také velice oblíbeným motivem úvodních znělek. Naproti Praze pak stojí seriály z prostředí "zapadlého kraje", ve většině případů se jedná o některou pohraniční oblast (Četníci z Luhačovic, Temný kraj, Pustina, Rapl). V jednom případě – v seriálu Mordparta – jen v jednom případě je seriál situován na kriminálku krajského města.

Tři ze seriálů vznikly jako variace úspěšných zahraničních seriálů – Polda (Der Letzte Bulle, 2010), Svět pod hlavou (Life on Mars, 2006) a Specialisté (SOKO Leipzig, 2001). Silná inspirace je zjevná u V.I.P. vraždy (Castle, 2009) a u seriálu Dáma a Král (The Mentalist, 2008). V návaznosti na některý úspěšný seriál vznikly Rapl (z fikčního světa Cirkus Bukowski) a Četníci z Luhačovic (inspirovány Četnickými humoreskami). Na základě knižní předlohy vznikly Modré stíny a Pět mrtvých psů (autor předloh: Michal Sýkora) a Kapitán Exner (autor předloh: Václav Erben).

Nejvíce seriálů napsal jeden scénárista sám (5) nebo dva spolupracující (5). Čtyři seriály byly napsány třemi scenáristy a na jednom se jich podílelo zcela výjimečně sedm. Z dvaceti osmi scenáristů bylo šest žen, přičemž dvě z nich (Kateřina a Jitka Bártová) napsaly společně dva ze seriálů, a to V.I.P. vraždy a Temný kraj. Ještě u jednoho seriálu pak převažovaly ženské scenáristky, a to u seriálu Doktorka Kellerová. Jedna scenáristka se pak podílela na seriálu Specialisté a jedna na seriálu Dáma a Král.

6. Praktická část: Jak se píše současný kriminální seriál?

6.1 Výzkum

V této části práce jsem se věnovala sběru dat prostřednictvím dotazníků s otevřenými otázkami. Zajímala jsem se o práci scenáristů na konkrétních projektech vybraných ze seriálů, které měly premiéru v letech 2016 nebo 2017. Mými respondenty, jejichž odpovědi využiji pro tuto část práce, byli **Petr Jarchovský, Richard Malatinský a Robert Geisler**. Petr Jarchovský byl mnou dotázán, protože je autorem scénářů k minisériím z cyklu **Detektivové od Nejsvětější Trojice**. Vzhledem k tomu, že se v bodech, kterým se chci věnovat, odpovědi Petra Jarchovského vztahují k oběma z jím psaných seriálů obsažených ve zkoumaném vzorku (Modré stíny a Pět mrtvých psů), budu se o nich vyjadřovat jako o jednom případě. Richard Malatinský psal scénář k seriálu **Polda**. Robert Geisler je scenáristou seriálu **Svět pod hlavou**.

Přestože se mi podařilo včas shromáždit jen tři sady odpovědí na moje otázky ohledně psaní konkrétních kriminálních seriálů, některé vyplývající informace si dovolím shrnout jako reprezentující určitý typ přístupu ke psaní scénářů k českým kriminálním seriálům.

6.1.1 Konkurence, inspirace a divák

Pokud výše zmiňuji, že lze předpokládat, že má na vznik seriálu významný vliv ostatní seriálová tvorba i její budoucí kontext ve vysílání a očekávaná cílová divácká skupina, potvrzují toto všichni tři autoři (někdy nepřímo) ve svých odpovědích. Vzhledem k tomu, že ve dvou případech, o nichž hovoříme, vznikly vlastně tzv. "retake" verze zahraničních seriálů, a v jednom případě jde o adaptaci úspěšné literární předlohy, je už ze samotného zrodu těchto počinů zjevné, že tyto úvahy byly zřejmě zásadními při rozhodování, zda se do práce pustit. V případě seriálu Polda se Richard Malatinský vyjadřuje jasně: *“Vzhledem k tomu, že jsme měli jasnou předlohu a viděli jsme, jak si vedly její další zahraniční adaptace*

(*Falco ve Francii, The Last Cop v Japonsku, atd.*), tak jsme tušili, že může mít divácký úspěch i u nás. (...) Cílovou skupinou měl být prostě a jednoduše divák televize Prima.” Přestože Robert Geisler nepracuje s vizí cílové skupiny cíleně, přeci jen například ze způsobu aktualizace motivické předlohy *Life on Mars*, kterou v odpovědi popisuje, lze předpokládat, že tyto úvahy musely proběhnout. Samotná aktualizace pro české prostředí toto vyžaduje – proto, aby divák dostal od seriálu to, co je mu známé, a seriál se tak nevymkl myšlence předlohy, museli i autoři seriálu *Svět pod hlavou* tyto aspekty zvážit. Robert Geisler o seriálu říká: “*Zatímco v originále se detektiv propadne do Británie sedmdesátých let, my jsme se rozhodli ho nechat propadnout do Československa let osmdesátých - takže do normalizačního marasmu vexláků.*” Richard Malatinský se pak podobnou problematikou zabýval při zvažování hlavních postav: “*Hlavní postavy a jejich vztahy byly dané, šlo o to je „počeštit“ a adaptovat. V případě Poldy se například hlavní hrdina vrací z 90. let, narozdíl od originálu, kde šlo o 80. léta.*” Richard Malatinský pak potvrzuje i fakt, že seriály mohou vznikat za předpokladu toho, kdy se do vysílání dostanou – a tedy v jaké konkurenci a v jakém období. “*Věděli jsme, že seriál poběží v podzimním schématu (proto byl koneckonců objednan).*” Protože to, že různá období v roce mají svá specifika (dovolené, svátky, počasí a jeho vliv) se přirozeně promítá do vysílacích plánů, a tedy i s takovou vizí je možné pracovat.

Podrobná odpověď Petra Jarchovského vysvětluje tyto počáteční rozvahy zevrubně. Práci s cílovými skupinami a znalostí tuzemského kontextu popisuje jako běžné východisko pro vznik nového projektu. To ovšem označuje jako zároveň problematický přístup vzhledem k naznačené zkonstatělosti takového přístupu v období před začátkem práce na první z minisérií cyklu *Případ pro exorcistu*. Přestože tyto informace hovoří o poměrech v ČT, lze uvažovat i o tom, že v té době (před rokem 2015) stále panovala obava z nových formátů inspirovaných zahraničím a převládala chuť nechávat vše při starém, ověřeném způsobu, který přeci český divák potřebuje. Informace poskytnuté Petrem Jarchovským jsou pro mě podstatné i protože časově velmi dobře korespondují s obdobím mnou vyhraničeného “boomu” českých kriminálních seriálů. Rok 2015, kdy měl premiéru i *Případ pro exorcistu*, zaznamenal velký nárůst co do počtu nově vzniklých českých kriminálních seriálů. To zcela jistě souvisí i s tím, co píše Petr Jarchovský o proměně vedení krátce před tímto obdobím: “*Nové vedení*

vyhlásilo, že těžiště bude spočívat v seriálové žánrové tvorbě, zejména v tvorbě kriminálních seriálů v návaznosti na evropský a světový trend. Producentsky a dramaturgicky však tehdejší vedení ještě upřednostňovalo epizodické mnohadílné kriminálky ve stylu Miami Vice atd, levně natočené a generované podle určitého zaběhaného a vyzkoušeného dramaturgického mustru týmem nájemných scenáristů pod vedením headlinerů. (Kriminálka Anděl).” Zajímavé je to, že Petr Jarchovský zjevně musel překonat určité překážky, aby mohl být Případ pro exorcistu vůbec vzniknout, nicméně jeho znalost kontextu a správný odhad vývoje diváckého zájmu byly právě tím, u čeho scénář v budoucnu úspěšného seriálu zřejmě začíná.

6.1.2 Samotné psaní

Na základě odpovědí všech tří respondentů by bylo možné nepřekvapivě soudit, že pravidelná, soustavná práce je tím hlavním klíčem k úspěšnému dokončení scénáře. Přestože mají tzv. volnou pracovní dobu, všichni respondenti se shodli na tom, že pokud se vrhnou do psaní scénáře, pracují denně několik hodin, ve dvou případech zhruba 5 – 7 hodin, v jednom “*od rána do večera*” dokud není scénář hotov. Jako prostředí respondenti zmiňovali jak prostředí jako kavárna či hospoda, tak i například chalupu. Přestože by se mohlo zdát, že na jedné straně stojí prostředí “mezi lidmi” a na druhé “bez lidí”, není tomu ovšem tak. Dva z respondentů zmiňovali jak místa definovatelná jako “bez lidí” tak i ta “mezi lidmi”. Co však nějakým způsobem zmiňovali všichni je určitý druh samoty, koncentrace, odstřižení. Protože jak kavárna tak hospoda se na základě odpovědí zdá být jen prostředím, které svým šumem a snad i atmosférou paradoxně soustředění respondentů (nejméně dvou) napomáhá. Takže pokud by šlo o společného jmenovatele ideálního prostředí mých tří respondentů, zdá se, že by to bylo místo, kde lze “být nerušen”. A kromě toho souvisí zřejmě oblíbenost rušnějších míst i s možností nabudit se kávou, cigaretou nebo pivem. Všichni tři respondenti jednoznačně označili za součást své práce i některé oblíbené “povzbuzováky”. Na otázku “*Co Vám při práci pomáhá?*” odpověděl Richard Malatinský: “*Jsem vášnivý kuřák, občas pomáhá i nějaké to pivo.*” S ním se v obou bodech shoduje Robert Geisler: “*Hudba, alkohol, nikotin, kofein.*” a opět dvoubodová shoda s Petrem

Jarchovským: *“Samota, klid, kafe, dýmka, notebook.”* To, jak dlouho psaní jednoho dílu či celé série, trvalo, se u každého z respondentů výrazně lišilo, proto nelze vzhledem k malému vzorku, přistoupit ke shrnutí. Zároveň vzhledem k odlišnostem a specifikům daných seriálů není možná ani srovnání vhodné. Nicméně lze toto shrnout alespoň tak, že vznik jednoho dílu z probíraných tří seriálů trval mezi týdnem a měsícem, přičemž velkou většinu času zabere samotná práce na scénáři. Porady s dramaturgem či přípravy nezaberou zpravidla více než pětinu času, spíše méně. Zároveň bylo z odpovědí zřejmé, že odhadnout tyto údaje není úplně snadné. Richard Malatinský například poznamenává: *“Nedokážu odhadnout časový údaj. Občas jsem se nad tím zamyslel, když mne něco napadlo, volal jsem producentovi. A vice versa.”* Robert Geisler pak píše ještě k otázce, kolik času trávil úvahami a myšlenkovou prací: *“Nevím. Mám to propojené. Když nevím kudy dál, dám si cigáro a pak mi něco napadne. Když je špatný den, tak to odložím na hodinu nebo na zítra nebo si píšu otázky, které musím ve scénáři vyřešit (Jak se dostal ke sklenici? Proč nemá rád zelenou? atd.)”*

Všichni tři se shodují na tom, že mezi jednotlivými verzemi nastávají delší pauzy (v závislosti na různých okolnostech i výrazně delší), kdy je potřeba dát čas i dalším zúčastněným, aby si text přečetli a případně opoznámkovali či upravili. Takže práce na seriálu je vlastně prací na etapy hned na několika úrovních.

6.1.3 Jiná krimi

Všechny ze seriálů, o kterých byly odpovědi mých respondentů, byly tak nějak “jiné” než je jakási “klasická” kriminálka. Všechny měly za úkol trochu změnit, či překvapit české diváky. Ať už jako *Modré stíny* či *Pět mrtvých psů* překvapivou snahou o striktní dodržení žánru detektivky nebo třeba u *Světu pod hlavou*, který v sobě mísí více žánrů a rozhodně jej nelze označit za klasickou krimi. Přesto, když si člověk pročítá odpovědi, vyplývá z nich, že zejména ze strany zadavatelů je vůle ke změnám, novinkám nebo dokonce experimentům malá. Přesto se zdá, že i tak je větší, než bývala, a svědčí o tom právě i tyto seriály a i další a další vznikající, ať už svým množstvím, nebo stále se rozšiřující pestrostí. Zároveň je ale nutné

stále ctít žánr, nejen český divák dodržení určitých jistot zkrátka vyžaduje a potřebuje, žánr je něco jako dorozumivací prostředek, někdy tak může způsobit neporozumění.

Na závěr bych ráda citovala závěrečný příspěvek od Richarda Malatinského:

“Scenáristika je facha, jak jsem kdysi řekl spolužákům na FAMU, a to jsem v té době ještě nenapsal ani jeden seriál. Smáli se mi, ale až sami začali psát seriály, dali mi za pravdu. Seriálový scénárista se až tak moc neliší od zedníka, nebo jiného stavebního dělníka, jediný rozdíl je v tom, že pracuje více hlavou, a tolik se u toho nezašpiní. Když píšete film, můžete se považovat za umělce, který v potu tváře mučí mysl, aby vytvořil velké dílo. Seriál je většinou dílo kolektivní, kde je odpovědnost za výsledek scénaristické přípravy rozdělena mezi více osob. Na psaní seriálů ovšem není nic špatného, není žádná ostuda umět psát seriály. Na seriálech se scénárista naučí psát dialogy a pracovat v týmu. Je to práce jako každá jiná, navíc od určité úrovně velice solidně honorovaná. Buďme realisté, film se v dnešní době podaří udělat jen pár vyvoleným. Seriálům stále patří budoucnost, na tom se nic nemění.”

7. ZÁVĚR

Původním cílem mojí práce v jejím počátku měla být především zjištění týkající se toho, jak se píše kriminální seriál. Jak vznikají nápady, jakým způsobem je autoři prosazují nebo jim jsou naopak nabízeny. Jaké úvahy a rozvahy probíhají před a během psaní scénáře. Jak se v našich podmínkách píše v kooperaci s jinými autory a jak na vlastní pěst. Nicméně nepřístupila jsem ke sběru dat nejšťastnějším způsobem – v období letních prázdnin se mi nepodařilo získat dostatečně velký vzorek respondentů, zároveň jsem čekala do posledních chvil s nadějí, že získám ještě další odpovědi. Naléhání není mou silnou stránkou a v této souvislosti především proto, že přestože se mi nakonec nepodařilo napsat práci podle mých původních představ, beru tuto bakalářskou práci jako začátek další práce, ať už v rámci magisterské diplomové práce na FSV UK nebo případně magisterské diplomové práce na KSD FAMU. Chtěla jsem totiž v první řadě získat podrobný přehled o českých kriminálních seriálech a jejich autorech – tak vznikl přehled v této práci, který je doufám vyčerpávající. Zároveň považuji za nezbytnou pro další zkoumání a uvažování o současné české tvorbě na poli kriminálních seriálů i znalost seriálů jiných žánrů, v jejichž kontextu vznikají – a tak jsem zpracovala i přehled za poslední ukončené dva roky o všech seriálech a jejich scenáristech. Má vlastní práce na jejich charakteristice i definování nejvhodnější typologie je teprve v začátcích. Stejně tak je pro mě zatím každá odpověď respondentů napínavá a překvapující. Můj zájem o to, jak vznikají scénáře k současným českým kriminálním seriálům tedy není nasycen, a to je vlastně dobře. Snad jsem pochybila v podcenění tématu nebo v představách o tom, jak by měla má bakalářská práce vypadat, ale to především proto, že doufám v další rozvíjení práce, a když o ní uvažuji, tak jako o širší práci jejíž kus jsem chtěla zpracovat a předložit. Přestože je velká část mé práce především přehledem, její koncentrace na osobu autora scénáře je tím hlavním, co jsem snad dodržela.

Praktickou část v níž jsem vyhodnotila odpovědi na mé otázky ohledně psaní scénářů vybraných českých kriminálních seriálů z let 2016 a 2017 jsem nakonec věnovala těm tématům, která dle mého uvážení bylo možné vyhodnotit a přinést o scénářích a jejich autorech nová relevantní zjištění. A domnívám se, že to se v rámci možností povedlo.

8. Soupis použitých pramenů a literatury

8.1 Použitá literatura

KOKEŠ, Radomír D. Fikční světy (kriminálního) televizního seriálu. *Illuminace*. Ročník 21, č. 4 (76). 2009

KOKEŠ, Radomír D. *Světy na pokračování: rozbor možností seriálového vyprávění*. Vydání první. Praha: Filip Tomáš - Akropolis, 2016. 236 stran. ISBN 978-80-7470-146-7.

KORDA, Jakub. *České televizní krimi série a jejich žánrové souvislosti (1989-2009)*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. 231 s. Odborná publikace. ISBN 978-80-244-3424-7.

KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2005. 77 s. Studijní texty pro distanční studium. ISBN 80-244-1135-0.

KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize 1: studijní text pro kombinované studium*. 1. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. 60 stran. Studijní opory. ISBN 978-80-244-4212-9.

MOC, Jiří. *Seriály od A do Z: lexikon českých seriálů*. Vyd. 1. Praha: Česká televize, 2009. 293 s. Edice České televize. ISBN 978-80-7404-036-8.

MOCNÁ, Dagmar a kol. *Encyklopedie literárních žánrů*. 1. vyd. Praha: Paseka, 2004. 699 s. ISBN 80-7185-669-X.

SMETANA, Miloš. *Televizní seriál a jeho paradoxy*. Vyd. 1. Praha: ISV, 2000. 176 s. Masmédia a divadlo. ISBN 80-85866-60-9.

ŠKVORECKÝ, Josef a ŠPIRIT, Michael, ed. *Nápady čtenáře detektivek a jiné eseje*. Vyd. v tomto uspořádání 1. Praha: Ivo Železný, 1998. 277 s. Spisy Josefa Škvoreckého; sv. 9. ISBN 80-237-3548-9.

VLAŠÍN, Štěpán, ed. *Slovník literární teorie*. 2., rozš. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1984. 465 s.

8.2 Internetové zdroje

AUST, Dostupné z: <https://www.mediar.cz/nova-je-opet-nejsledovanejsi-televizi-v-cesku/>, cit. 15.8.2018

AUST, Ondřej, 5.3.2016, Dostupné z: <http://www.mediar.cz/prima-nasazuje-novy-serial-ohnivy-kure/>, cit. 12.7.2018

AUST, Ondřej, 6.9.2016, Dostupné z: <https://www.mediar.cz/producent-mazac-ma-online-televizi-net-channel/>, cit. 13.7.2018

BRAUNOVÁ, Dana, Dostupné z: <https://www.novinky.cz/zena/styl/245027-policistka-jez-inspirovala-tvurce-serialu-expozitura.html>, cit. 12.8.2018

ČESKOSLOVENSKÁ FILMOVÁ DATABÁZE

ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/223893-expozitura/prehled/>, cit. 12.8.2018

ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/248636-dablova-lest/prehled/>, cit. 12.8.2018

ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/616982-nelegal/komentare/>, cit. 19.8.2018

ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/71551-hrisni-lide-mesta-prazskeho/prehled/>, cit. 11.8.2018

ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/121641-a-c-dupin-zasahuje/prehled/>, cit. 11.8.2018

ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/497825-lync/zajimavosti/?type=film>, cit. 19.8.2018

ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/71550-30-pripadu-majora-zemana/prehled/>, cit. 11.8.2018

ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/264584-muz-ktery-nesmi-zemrit/komentare/>, cit. 11.8.2018

ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/271490-porucik-petr/komentare/>, cit. 11.8.2018

ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/92070-maly-pitaval-z-velkeho-mesta/prehled/>, cit. 11.8.2018

ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/448288-polda/prehled/>, cit. 13.7.2018

ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/273015-v-sluzbach-zakona/komentare/>, cit. 11.8.2018

ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/237396-to-je-vas-pripad-setaffy/prehled/>

ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/71110-panoptikum-mesta-prazskeho/prehled/>

ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/613971-agentura-puzzle/epizody/>, cit. 12.8.2018

ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/240689-kriminalka-andel/prehled/>, cit. 12.8.2018

ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/612738-vetrelci-a-lovci/komentare/>, cit. 12.8.2018

ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/407733-mamon/prehled/>, cit. 12.8.2018

ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/309780-drazi-sousedek/komentare/>, 22.8.2018

ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/437318-zrouti/prehled/>, cit. 12.7.2018

ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/496713-kriminalka-gottwaldov/komentare/>, cit. 13.7.2018

ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/475728-specialiste/prehled/>, cit. 17.7.2018

ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/431480-svet-pod-hlavou/prehled/>, cit. 17.7.2018

ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/473464-modry-kod/prehled/>, cit. 17.7.2018

ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/499727-lajna/prehled/>, cit. 17.7.2018

ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/470220-kapitan-exner/prehled/>, cit. 17.7.2018

ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/462271-vysehrad/prehled/>, 13.7.2018

ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/616979-sever/komentare/>, cit. 22.8.2018

ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/616978-zlociny-velke-prahy/komentare/>, cit. 22.8.2018

ČSFD, Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/591682-strazmistr-topinka/bazar/>, cit. 22.8.2018

ČESKÁ TELEVIZE

ČT, Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10919812631-palava/>, cit. 12.7.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10919812631-palava/314294340140001/>, cit. 12.7.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10919812631-palava/314294340140001/tvurci/>, cit. 12.7.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/11066789428-vzteklina/11017-tvurci/>, cit. 19.8.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/11455802343-inspektor-max/11139-tvurci/>, cit. 19.8.2017

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10403241116-cirkus-bukowsky/>, cit. 12.7.2018

ČT, Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10936283306-rapl/9658-tvurci-serialu/>, cit. 12.7.2018

ČT, Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10702810276-ja-mattoni/>, cit. 12.7.2018

ČT, Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10702810276-ja-mattoni/tvurci/>, cit. 12.7.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/899735-maly-pitaval-z-velkeho-mesta/dily/vysilani/>, cit. 11.8.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10251833556-kriminalka-stare-mesto/4298-tvurci/>, cit. 12.8.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10251833556-kriminalka-stare-mesto/dily/>, cit. 12.8.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10251833556-kriminalka-stare-mesto/4298-tvurci/>, cit. 12.8.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10569506296-kriminalka-stare-mesto-ii/dily/>, cit. 12.8.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10186923698-ach-ty-vrazdy/dily/>, cit. 12.8.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10186923698-ach-ty-vrazdy/>, cit. 12.8.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10329964180-capkovy-kapsy/dily/>, cit. 12.8.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10329964180-capkovy-kapsy/>, cit. 12.8.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10461250733-policajti-z-centra/6556-tvurci-serialu/>, cit. 12.8.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10256202295-ztracena-brana/dily/>, cit. 12.8.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10256202295-ztracena-brana/6242-tvurci/>, cit. 12.8.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10403241116-cirkus-bukowsky/7066-tvurci-serialu/>, cit. 12.8.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10354229723-pripady-1-oddeleni/dily/>, cit. 12.8.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10520084536-clona/7733-tvurci/>, cit. 12.8.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10983464592-labyrint/>, cit. 12.8.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10432343757-pripad-pro-exorcistu/dily/>, cit. 12.8.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10571003683-vrazdy-v-kruhu/8301-tvurci/>, cit. 12.8.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10972675741-misto-zlocinu-plzen/dily/>, cit. 12.8.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10972675741-misto-zlocinu-plzen/tvurci/>, cit. 12.8.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10520084536-clona/dily/>, cit. 12.8.2018

ČT, Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10467343589-modre-stiny/dily/>, cit. 12.7.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10817389461-svet-pod-hlavou/>, cit. 17.7.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10817389461-svet-pod-hlavou/>, cit. 17.7.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10694439090-cetnici-z-luhacovic/>, cit. 17.7.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/11263972409-trpaslik/dily/>, cit. 17.7.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10571607298-bohema/dily/>, cit. 17.7.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/11011518163-trapny-padesatky/>, cit. 17.7.2018

ČT, Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/11042149014-spravedlnost/415233100011001/>, cit. 17.7.2018

ČT, Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/11276561613-kosmo/dily/>, cit. 13.7.2018

ČT, Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/11276561613-kosmo/tvurci/>, cit. 13.7.2018

ČESKÁ TISKOVÁ KANCELÁŘ

ČTK, Dostupné z: <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/dramaticka-tvorba-ct-nabidne-nove-autory-i-proverene-projekty/1605899>, cit. 19.8.2018

ČTK, Dostupné z: https://byznys.lidovky.cz/prima-pridala-dalsi-kanal-zacala-vysilat-stanice-krimi-se-zamerenim-na-detektivni-serialy-gvs-/media.aspx?c=A180402_074846_In-media_mber, cit. 15.8.2018

ČTK, Dostupné z: https://kultura.zpravy.idnes.cz/bastardi-serial-0iu-/filmvideo.aspx?c=A140623_163751_filmvideo_ts, cit. 12.8.2018

ČTK, 30.3.2016, Dostupné z: <http://art.ihned.cz/film-a-televize/c1-65226140-hrebejk-serial-pet-mrtvych-psu-sykora>, cit. 12.7.2018

EXPOZITURA SERIÁL, Dostupné z: <http://www.expozitura-serial.cz>, cit. 12.8.2018

FACEBOOK, Dostupné z: <https://www.facebook.com/obbod.tv/videos/1763765040545001/>, cit. 13.7.2018

MAJORZEMAN, Dostupné z: <http://www.majorzeman.eu/index.php/obsah-dilu>, cit. 11.8.2018

KINOBOX, Dostupné z: <https://www.kinobox.cz/film/433177-policie-modrava>, cit. 12.8.2018

KINOBOX, Dostupné z: https://www.kinobox.cz/film/433856-atentat/herci_tvurci, cit. 12.8.2018

KŘIVÁNKOVÁ, Markéta, 30.10.2017, Dostupné z: https://revue.idnes.cz/single-man-serial-marek-taclik-playtvak-natalia-germani-laska-ptl-/lidicky.aspx?c=A171030_095206_lidicky_zar, cit. 17.7.2018

MAGAZÍN AKTUÁLNĚ, 25.10.2016, Dostupné z: <https://magazin.aktualne.cz/televize/recenze-problem-ocekavane-pustiny-misty-je-az-prilis-dobra/r~a942d71c9a0211e6bea5002590604f2e/>, cit. 13.7.2018

MEDIAGURU, 16.3.2017, Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2017/03/ct-chysta-serial-lync-sitcom-dabing-street-nebo-miniserie/>, cit. 19.8.2018

MEDIAHUB, 1.11.2017, Dostupné z: <https://mediahub.cz/media/1054714-playtvak-uvede-novy-serial-taxikar>, cit. 17.7.2018

OSTLIB – ČESKÁ A SLOVENSKÁ FILMOVÁ HUDBA, Dostupné z: <https://cs.ostlib.com/filmy/vedecke-metody-porucika-boruvky/>, cit. 11.8.2018

RADIO TV, 12.2.2016, Dostupné z: http://www.radiotv.cz/p_tv/nova-presouva-premieru-serialu-drazi-sousedu-na-14-brezna/, cit. 12.7.2018

RŮŽIČKA, Dostupné z: http://www.totalita.cz/ip/tp_zeman.php, cit. 11.8.2018

SPÁČILOVÁ, Mirka, 6.10.2015, Dostupné z: https://kultura.zpravy.idnes.cz/atentat-prvni-dojmy-0q3-/filmvideo.aspx?c=A151006_163416_filmvideo_spm, cit. 12.8.2018

SPÁČILOVÁ, Mirka, 5.1.2015, Dostupné z: https://kultura.zpravy.idnes.cz/recenze-vrazdy-v-kruhu-072-/filmvideo.aspx?c=A150105_110932_filmvideo_ts, cit. 12.8.2018

SPÁČILOVÁ, Mirka, 26.10.2015, Dostupné z: https://kultura.zpravy.idnes.cz/mamon-recenze-0dg-/filmvideo.aspx?c=A151025_130244_filmvideo_ts, cit. 12.8.2018

SPÁČILOVÁ, Mirka, 28.2.2015, Dostupné z: https://kultura.zpravy.idnes.cz/policie-modrava-0is-/filmvideo.aspx?c=A150227_141000_filmvideo_ts, cit. 12.8.2018

SPÁČILOVÁ, Mirka, 12.2.2016, Dostupné z: https://kultura.zpravy.idnes.cz/serial-tv-barrandov-hraje-katerina-brozova-f28-/filmvideo.aspx?c=A160211_170629_filmvideo_spm, cit. 22.8.2018

SPÁČILOVÁ, Mirka, 1.8.2016, Dostupné z: http://kultura.zpravy.idnes.cz/prima-sitcom-jetelin-recenze-dit-/filmvideo.aspx?c=A160731_174030_filmvideo_vha, cit. 12.7.2018

STREAM, Dostupné z: <https://www.stream.cz/zrouti/10010434-1-epizoda>, cit. 12.7.2018

STREAM, Dostupné z: <https://www.stream.cz/porady/semestr>, cit. 13.7.2018

STREAM, Dostupné z: <https://www.stream.cz/semestr/10014024-zari>, cit. 13.7.2018

STREAM, Dostupné z: <https://www.stream.cz/porady/krmelec>, cit. 17.7.2018

TV, BARRANDOV, Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/bastardi>, cit. 12.8.2018

TV PRIMA, Dostupné z: <https://prima.iprima.cz/policajti-z-centra/necekana-promena-vite-jak-vypadali-slavni-herci-pred-vice-jak-deseti-lety>, cit. 12.8.2018

TV PRIMA, Dostupné z: <http://prima.iprima.cz/polda/o-cem-je-polda-predstavujeme-detektivni-novinku-na-nedelni-vecery-s-primou>, cit. 13.7.2018

TV PROGRAM, Dostupné z: http://www.tvprogram.cz/index.php?P_id_kategorie=56456&P_soubor=televize%2Findex.php%3Fdatum%3D2018-08-15, cit. 15.8.2018

ZAVŘELOVÁ, Monika, 10.9.2015, Dostupné z: http://kultura.zpravy.idnes.cz/klus-langmajer-nova-na-vode-serial-dr7-/filmvideo.aspx?c=A150910_110350_filmvideo_kiz, cit. 12.8.2018